

NOKUTs tilsynsrapporter

Bjørknes Høyskole

Vurdering av søknad om akkreditering som høyskole

Juni 2014

NOKUT

Institusjonsakkrediteringer

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved institusjonene. Dette gjør vi blant annet gjennom å akkreditere institusjoner. Institusjoner som ønsker å få utvidede fullmakter må søke NOKUT om akkreditering av ny institusjonskategori: akkreditert høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet. På grunnlag av NOKUTs akkreditering avgjør Kongen i statsråd institusjonens status.

Institusjon:	Bjørknes Høyskole
Sakkyndige:	Halvor Austenå, fakultetsdirektør ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold (leder) Cecilia K. Hultberg, professor ved Kungliga Musikhögskolan i Stockholm Åsne Høgetveit, student ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet Bernt Gudmund Apeland, generalsekretær for UNICEF Norge
Dato for vedtak:	19. juni 2014
NOKUTs saksnummer	13/353

Forord

Ifølge lov om universiteter og høyskoler kan institusjoner som tilbyr høyere utdanning, søke om akkreditering til en annen institusjonskategori og få utvidede fullmakter. NOKUT har fått i oppdrag å behandle søknader om institusjonsakkreditering.

Den sakkyndige komiteen som har vurdert søknad om akkreditering fra Bjørknes Høyskole, besøkte institusjonen 17. september og 25. og 26. november 2013, og leverte sin rapport 2. april 2014.

Komiteen hadde følgende sammensetning:

- Halvor Austenå, fakultetsdirektør ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold (leder)
- Cecilia K. Hultberg, professor ved Kungliga Musikhögskolan i Stockholm
- Åsne Høgetveit, student ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet
- Bernt Gudmund Apeland, generalsekretær for UNICEF Norge

Det har vært gjennomført felles prosess for institusjonsakkreditering og evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen ved Bjørknes Høyskole. Seniorrådgivere Kjersti Tokstad og Anne Karine Sørskår var komiteens sekretærer i utarbeidelsen av denne rapporten. NOKUT ønsker å takke den sakkyndige komiteen for vel utført arbeid. NOKUT vil også takke alle ansatte og studenter ved Bjørknes Høyskole som har bidratt til komiteens arbeid gjennom intervjuer mv.

Denne tilsynsrapporten inneholder rapporten fra den sakkyndige komiteen og uttalelsen til rapporten fra Bjørknes Høyskole samt en tilleggs kommentar fra den sakkyndige komiteen, som var grunnlaget for behandlingen i NOKUTs styre 19. juni 2014. Følgende vedtak ble fattet:

1. Bjørknes Høyskole tilfredsstillende ikke alle standardene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-3 (1) og i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) §§ 3-1 til 3-6.
  - Bjørknes Høyskole har ikke tilfredsstillende rutiner for oppretting av nye studier.
  - Bjørknes Høyskole oppfyller ikke kravene til forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid.
  - Bjørknes Høyskole har ikke tilstrekkelig antall ansatte med relevant kompetanseprofil til å dekke undervisnings-, forsknings- og utviklingsoppgaver i høyskolens fagområder.
2. Bjørknes Høyskole akkrediteres ikke som høyskole.

Oslo, 19. juni 2014

Terje Mørland
direktør

Innhold

<i>Forord</i>	
1 Bakgrunn og grunnlag for vurderingen	1
1.1 <i>Bakgrunn</i>	1
1.2 <i>Kort beskrivelse av institusjonen</i>	1
1.3 <i>Grunnlaget for vurderingen</i>	2
1.4 <i>Organisering av rapporten</i>	3
2 Sammendrag og anbefaling.....	3
3 Akkreditering som høyskole	4
3.1 <i>Institusjonens primærvirksomhet</i>	5
3.2 <i>Institusjonens organisering og infrastruktur</i>	6
3.3 <i>Krav til forskning og faglig- eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet</i>	14
3.4 <i>Krav til ansatte i undervisnings- og forskerstillinger</i>	20
3.5 <i>Krav til rekruttering, gjennomstrømming og kandidatproduksjon</i>	23
3.6 <i>Tilknytning til nasjonale og internasjonale nettverk</i>	25
4 Konklusjon.....	26
5 Vedlegg.....	29
5.1 <i>Klageadgang</i>	29
5.2 <i>Sakkyndig komité</i>	29
5.3 <i>Program for den sakkyndige komiteens hovedbesøk ved institusjonen</i>	29
5.4 <i>NOKUTs bestemmelser for institusjonsakkreditering</i>	30
5.5 <i>Den sakkyndige komiteens mandat</i>	30
5.6 <i>Dokumentasjon fra Bjørknes Høyskole</i>	30
6 Appendiks: uttalelse fra institusjonen	31
7 Appendiks: tilleggskommentar fra sakkyndig komité	35

1 Bakgrunn og grunnlag for vurderingen

1.1 Bakgrunn

Bjørknes Høyskole søkte i brev av 2. april 2013 NOKUT om akkreditering som høyskole. Institusjonen er en privat høyskole som har akkreditering for to bachelorgradsstudier, ett i ernæring og ett i freds- og konfliktstudier. I tillegg har Bjørknes Høyskole fem akkrediterte årsenheter (medier og kommunikasjon¹, freds- og konfliktstudier, medisin, idrett og psykologi) og fem halvårsheter (medisinsk grunnstudium, funksjonell anatomi og fysiologi, anatomi og fysiologi, sykdomslære og samfunnsmedisin og praktisk filosofi). Høyskolen må per i dag søke NOKUT om å få etablere nye studietilbud på alle nivåer, og en akkreditering som høyskole vil innebære at institusjonen selv får fullmakt til å etablere studier på lavere grads nivå.

Bjørknes Høyskole trekker i følgebrevet til søknaden frem følgende momenter i sin begrunnelse for å søke om akkreditering som institusjon:

- *Høyskolen har i de siste årene vært gjennom flere vellykkede akkrediteringsprosesser for enkeltstudier. I tillegg har kvalitetssikringssystemet vårt blitt evaluert og godkjent. Vi har også et dokumentert system for revidering av studier. Institusjonsakkreditering ser vi på som en naturlig videreutvikling. Vi mener at høyskolen kan ivareta selvakkreditering på en trygg og kvalitetssikret måte.*
- *Høyskolen har et veletablert forskningsnivå innen helsefag, og er godt på vei til å etablere tilsvarende innen samfunnsfag. Vårt forskningsnettverk er stabilt, og aktiviteten er økende. Samlet sett er nivået på vår forskning godt, og ligger innenfor det som bør være etablert ved akkrediterte høyskoler. Institusjonsakkreditering vil styrke vår posisjon innen forskning og utvikling, både nasjonalt og internasjonalt, og gi legitimitet til for eksempel søknader om forskningsmidler.*
- *Akkrediteringsprosessen for enkeltstudier er omfattende og tidkrevende. Institusjonsakkreditering vil gi større fleksibilitet og predikerbarhet for høyskolen og representere økte krav til kvalitetssikring av prosesser ved høyskolen. Dette oppfattes som positivt, og vil styrke og motivere både faglig og administrativ stab.*
- *Sist, men ikke minst, vil institusjonsakkreditering føre til at vi blir medlemmer i Universitets- og høyskolerådet, noe som blant annet gir oss anledning til å bidra mer aktivt overfor sentrale myndigheter i forhold til norsk utdannings- og forskningspolitikk.*

Søknaden ble i brev av 10. april 2013 avvist av NOKUT på administrativt grunnlag, fordi styrets sammensetning og høyskolens reglement ikke var i tråd med lov om universiteter og høyskoler. Styrets sammensetning oppfylte ikke kravene i likestillingsloven, og høyskolens opptaks- og studiereglement, samt eksamensreglement, var noe mangelfullt. Etter en dialog med NOKUT har Bjørknes Høyskole foretatt de nødvendige endringene, og sendte en ny søknad i brev av 24. juni 2013.

1.2 Kort beskrivelse av institusjonen

Bjørknes Høyskole AS eies av Bjørknes Privatskole (91 prosent) og Ivar Sjaastad (9 prosent). Bjørknes Privatskole eies igjen av Anthon B. Nilsen Utdanning AS, som også eier en rekke andre private utdanningsinstitusjoner.

---

¹ Bjørknes Høyskole har imidlertid vedtatt å legge ned studietilbudet i medier og kommunikasjon.

Historien til Bjørknes Høyskole går tilbake til 1950, da Alice Bjørknes etablerte Bjørknes Privatskole. På slutten av 1990-tallet inngikk høyskolen et samarbeid med flere utenlandske utdanningsinstitusjoner om såkalte twinning-programmer, hvor Bjørknes Privatskole kunne tilby det første året i en utenlandsk bachelorgrad innenfor fag som fysioterapi, sykepleie, medier og kommunikasjon, samt journalistikk. Med innføring av fagskoleloven ble prinsippet om at alle utdanninger måtte være godkjent etter en utdanningslov innført. Fra dette gjorde man et unntak, og det gjaldt utenlandsk utdanning som ble tilbudt i Norge med særskilt støtterett gitt av departementet. Unntaket ble gitt på bakgrunn av at departementet hadde godkjent en del utdanninger fra nederlandske og australske universiteter som ble tilbudt i Norge i samarbeid med Bjørknes. Bjørknes har også senere fått godkjenning for tilsvarende opplegg. Departementet vil ikke lenger ha ansvaret for disse utdanningene, og fra høsten 2015 skal alle slike utdanninger være akkreditert av NOKUT for fortsatt å kunne ha støtterett i Lånekassen.

I forbindelse med at institusjonen fikk akkreditering for flere utdanningstilbud i 2006, ble den høyere utdanningsvirksomheten skilt ut under Bjørknes Høyskole AS med virkning fra 1. januar 2008. Bjørknes Privatskole inngikk et samarbeid med daværende Helsehøyskolen (Encefalon) i 2006, og resultatet ble at Bjørknes Høyskole (i mellomtiden hadde Bjørknes Høyskole blitt etablert) kjøpte Helsehøyskolen i 2010. Én av de tidligere eierne av Helsehøyskolen, Ivar Sjaastad, gikk inn i ledelsen ved Bjørknes Høyskole og eier også en andel.

Bjørknes Høyskole hadde 956 heltidsekvivalente studenter i studieåret 2011–2012, hvor omtrent halvparten er nettstudenter. Det er studiene ved den tidligere Helsehøyskolen som tilbys som nettstudier. Antall ansatte i undervisnings- og forskerstilling er ifølge høyskolens beregninger 25,2 årsverk og gir et forholdstall på 38 studenter per ansatt i kategorien undervisnings- og forskerstilling. Høyskolen holder til i Lovisenberggaten ved St. Hanshaugen i Oslo.

Bjørknes høyskole har i søknaden sammenlignet seg med institusjoner som har rundt 1000 studenter (jevnfør tabell på side 23 under kapittel 3.5.1). Disse er NITH, Lovisenberg diakonale høgskole, Høgskolen i Ålesund, Høgskolen i Harstad og Høgskolen i Narvik.

1.3 Grunnlaget for vurderingen

Det formelle grunnlaget for komiteens vurdering er:

- lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning, fastsatt av Kunnskapsdepartementet 1. februar 2010
- forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) vedtatt av NOKUT 28. februar 2013

Komiteens vurdering er basert på følgende materiale:

- institusjonens søknad av 24. juni 2013 og annet relevant materiale som NOKUT og/eller komiteen anså som nødvendig for vurderingen
- komiteens erfaringer fra institusjonsbesøk

Den sakkyndige komiteen som har vurdert søknaden, har bestått av:

- fakultetsdirektør Halvor Austenå (leder), Høgskolen i Buskerud og Vestfold
- professor Cecilia K. Hultberg, Kungliga Musikhögskolan i Stockholm

- student Åsne Høgetveit, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet
- generalsekretær Bernt Gudmund Apeland, UNICEF Norge

Den sakkyndige komiteens vurdering av akkrediteringssøknaden ble samordnet med evaluering av institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningen. Komiteen har vært den samme for begge prosessene, med unntak av samfunnsrepresentanten, som kun er oppnevnt som sakkyndig for vurdering av akkrediteringssøknaden. Seniorrådgiver Anne Karine Sørskår i NOKUT har vært prosjektleder for den samordnede prosessen, og har skrevet rapporten fra evalueringen av kvalitetssikringssystemet. Etter at akkrediteringssøknaden kom, har seniorrådgiver Kjersti Tokstad i NOKUT vært prosjektleder for akkrediteringssøknaden, og Anne Karine Sørskår har bistått i rapportskrivningen.

Komiteen besøkte institusjonen 17. september og 25. og 26. november 2013. Besøket den 17. september var primært et innledende besøk for evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen. Ved hovedbesøket i november hadde komiteen samtaler med studenter, faglærere, stipendiater, FoU-ansvarlige, ledelsen, eksterne styremedlemmer, administrasjonen, læringsmiljø- og samarbeidsutvalget, studieutvalget, studielederne, eksamensråd og de som hadde medvirket i revidering av studieplanen for bachelorgradsstudiet i ernæring. Intervjuene belyste både akkrediteringssøknaden og evalueringen av system for kvalitetssikring.

1.4 Organisering av rapporten

Kapittel 1 består av innledning og bakgrunnsinformasjon, og dette er i hovedsak basert på Bjørknes Høyskoles egen beskrivelse i søknaden. Kapittel 2 inneholder sammendrag av rapporten. Kapittel 3 inneholder de sakkyndiges vurderinger i henhold til standarder og kriterier for akkreditering som høyskole. Kapittel 4 inneholder komiteens konklusjoner på grunnlag av vurderingene i kapittel 3 og komiteens anbefalinger for videre utvikling.

2 Sammendrag og anbefaling

Komiteen har gjennomgått og vurdert Bjørknes Høyskoles søknad med vedlegg, supplerende materiale og gjennomført et to dagers institusjonsbesøk, og har på dette grunnlaget utarbeidet denne rapporten. Materialet, sammen med informasjon fra besøket, er vurdert ut fra forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften), kapittel 3, kravene for akkreditering som høyskole, samt forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-3 (1).

Komiteens vurdering er at Bjørknes Høyskole forvalter sin studieportefølje på en tilfredsstillende måte. Høyskolens organisering støtter opp om utdanningsvirksomheten og den har tilstrekkelig med fagpersonale til å dekke undervisningsvirksomheten. Høyskolen har også gode rutiner for å ivareta kompetanseutviklingen for de som underviser slik at de holder seg faglig oppdatert og kan tilby relevant forskningsbasert undervisning. Det var gode prosesser for å revidere eksisterende studier og for etablering av nye studier. For å sikre at en eventuell selvakkrediteringsfullmakt ivaretas på en tryggende måte, må rutinene i større grad formaliseres og nedfelles i rutinebeskrivelser.

Høyskolen har definert to vide fagområder, samfunnsfag og helse, som sine fagområder. Bjørknes FoU-strategi er at de førstestillingskompetente og stipendiatene skal produsere forskning som gir uttelling i publikasjonspoeng. De som forsker er tett tilknyttet eksterne forskningsmiljøer, og arbeidet deres er ikke forankret i forskergrupper eller forskningsprosjekter ved Bjørknes som institusjonen selv har eierskap til.

Den forskningsproduksjonen Bjørknes kan vise til, har derfor svak institusjonell forankring, og volumet er heller ikke tilfredsstillende. Bjørknes kan ikke dokumentere utviklingsarbeid av tilstrekkelig innhold og omfang til å kompensere for at vitenskapelig produksjonen i form av publikasjonspoeng ikke er på nivå med sammenliknbare institusjoner, og kan heller ikke godtgjøre at produksjonen raskt kan komme opp på et tilfredsstillende nivå. Bjørknes uttalte strategi er at ikke alle som er ansatt i faglige stillinger skal forske. Dette gjør at forskningen ved høyskolen utføres av et fåtall ansatte. Bjørknes har valgt en relativt bred forskningsstrategi, der den enkelte selv i stor grad, innenfor de fagområder høyskolen tilbyr, kan definere hva det skal forskes på. Kombinasjonen av at et fåtall ansatte skal forske innenfor to brede fagområder, og at den forskningen som utføres mangler institusjonelt eierskap, tilsier at høyskolen over flere år må kunne dokumentere forskningsproduksjon, målt i publiseringspoeng, som er på nivå med sammenliknbare institusjoner.

Bjørknes har god dekning av førstestillingskompetente knyttet til deler av fagområdene, men for noen av de studiene som tilbys, dekkes knapt minstekravene til studieakkreditering i studietilsynsforordningen. For å bli akkreditert som høyskole forventes det at antall førstestillingskompetente innen alle fagområder er godt over minstekravene. De førstestillingskompetente skal bidra til undervisningen og til å utvikle studieplaner, samtidig som de sammen med stipendiatene skal produsere alle resultatene innen FoU ved Bjørknes. For å sikre tilstrekkelig volum på forskningen må derfor Bjørknes høyskole øke antall førstestillingskompetente i hovedstilling ved institusjonen.

Komiteens konklusjon er at Bjørknes Høyskole ikke fyller standardene for å bli akkreditert som høyskole.

- Bjørknes høyskole har ikke tilfredsstillende rutiner for oppretting av nye studier.
- Bjørknes høyskole oppfyller ikke kravene til forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid.
- Bjørknes høyskole har ikke tilstrekkelig antall ansatte med relevant kompetanseprofil til å dekke undervisnings-, forsknings- og utviklingsoppgaver i høyskolens fagområder.

3 Akkreditering som høyskole

Kunnskapsdepartementet har satt seks standarder for å kunne bli akkreditert som høyskole, og NOKUT har utarbeidet kriterier til disse standardene. Dette kapittelet er strukturert etter områdene som angis av de seks påfølgende standardene.

3.1 Institusjonens primærvirksomhet

Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid samt formidling § 3-3 (1) a

Kriterium i studietilsynsforskriften (§ 3-1):

Institusjonens primærvirksomhet skal være tydelig avgrenset fra annen virksomhet.

3.1.1 Beskrivelse

Bjørknes Høyskole AS er en privat høyskole som eies av Bjørknes Privatskole AS (91 prosent) og Ivar Sjaastad (9 prosent). Bjørknes Privatskole eies igjen av Anthon B. Nilsen Utdanning AS.

Høyskolen ble etablert i 2008. I høyskolens strategiske langtidsplan for 2009–2013 blir helsefag og humaniora fremholdt som faglige satsingsområder, og videre fremholdes det at høyskolen innen 2013 bør kunne søke institusjonsakkreditering. Planen angir hvilke studietilbud som skal utvikles i perioden.

I strategisk plan for 2012–2016 er det uttrykte målet å etablere akkreditert høyskole med gradstilbud innen to fagområder, helse- og samfunnsfag. Strategien er studentfokus, internasjonale relasjoner og samarbeidslinjer, akkreditert høyskolestatus innen 2015 og egne mastergradsstudier. Høyskolen har fremlagt et dokument for forskningsstrategi «Forskningsstrategi for Bjørknes Høyskole 2013–18».

I vedtektene for Bjørknes Høyskole AS står det følgende i § 3, selskapets virksomhet: «Selskapets virksomhet er: Undervisning innen høyere utdanning, kursvirksomhet, rådgivning til studenter samt representasjon for utenlandske universiteter og høyskoler.»

Bjørknes Høyskole AS er en selvstendig resultatenhhet med et eget styre som øverste organ. Styret består av åtte medlemmer, samt varamedlemmer.

NOKUTs administrasjon har foretatt en prekvalifisering av Bjørknes Høyskoles med hensyn til institusjonens primærvirksomhet. De forholdene som etter søknaden 10. april ble funnet ikke å være i tråd med gjeldende bestemmelser, er nå rettet opp. NOKUTs juridiske vurdering er at søker er organisert som et selvstendig rettssubjekt – Høyskolen Bjørknes AS. Styreordning, herunder styrets sammensetning, reglementer, klagenemnd og læringsmiljøutvalg oppfyller kravene i lov og forskrift.

Bjørknes Høyskole fikk godkjent sitt system for kvalitetssikring av NOKUT i januar 2009. En ny evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen skjer samtidig med behandlingen av akkrediteringssøknaden. Komiteen anbefaler i en egen rapport at systemet for kvalitetssikring skal godkjennes.

3.1.2 Vurdering

Komiteen tar vurderingen av Bjørknes Høyskoles styringsordning og reglement som ble gjort under prekvalifiseringsprosessen i NOKUT, til etterretning. Komiteen har også i møte med ansatte ved institusjonen og styrerepresentanter, fått tilfredsstillende redegjørelse for at Bjørknes Høyskole AS er et selvstendig rettssubjekt, og at høyskolens styre er ansvarlig for alle forhold som gjelder i virksomheten. Komiteen har heller ikke funnet noen forhold som tilsier at virksomheten ikke er i tråd med bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven.

Komiteen har imidlertid registrert at forskning ikke nevnes i høyskolens strategiske planer, og at det i etterkant er utarbeidet et dokument som kalles «Forskningsstrategi». Komiteen har også merket seg at forskning og faglig utviklingsarbeid ikke står oppført blant institusjonens primærvirksomhet i høyskolens vedtekter, og forklaringen var at oppsettet for vedtektene følger firmaattesten i Brønnøysundregistrene, hvor forskning og utvikling ikke var ført opp. Selv om dette er en formalitet, bør det fremgå av høyskolens vedtekter at de også driver med forskning og faglig utviklingsarbeid.

3.1.3 Konklusjon

Bjørknes Høyskole oppfyller standarden om at institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid samt formidling.

Bjørknes Høyskole bør:

- omformulere § 3 i vedtektene sine, slik at det fremgår av dem at forskning og faglig utviklingsarbeid også er en del av høyskolens primærvirksomhet
- sørge for at strategier for forskning og utdanning finnes i samme dokument

3.2 Institusjonens organisering og infrastruktur

Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten § 3-3 (1) b

Kriterier i studietilsynsforskriften (§ 3-2, a–e):

Institusjonens organisering skal være tilpasset primærvirksomheten.

Institusjonen skal

- a) ha tilfredsstillende studieadministrative tjenester og informasjon til studentene*
- b) ha tilfredsstillende ressurser og fasiliteter i form av lokaler, utstyr og bibliotek som er tilpasset primærvirksomheten og som utgjør et fullt forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte*
- c) ha tilfredsstillende rutiner for oppretting av nye studier og revidering av etablerte studier*
- d) ha tilfredsstillende rutiner for å ivareta de ansattes kompetanseutvikling knyttet til primæroppgavene*
- e) legge til rette for studentdemokrati og studenters deltakelse i beslutningsprosesser*

3.2.1 Beskrivelse

Institusjonens organisering

Høyskolestyret er institusjonens øverste organ og er ansvarlig for alle forhold som gjelder i virksomheten. Styret ansetter rektor i en åremålsperiode på fire år. Høyskolens ledelse består av administrerende direktør, rektor, administrativ leder og forskningsleder, mens rektor og administrativ leder sammen utgjør den daglige ledelsen ved Bjørknes Høyskole. Rektor har det overordnede ansvaret for all faglig virksomhet, og administrativ leder er ansvarlig for studieadministrasjonen, som innbefatter markedsføring og studieformidling, samt tilrettelegging og rådgivning i forbindelse med studier i utlandet.

Høyskolen har én helsefaglig og én samfunnsfaglig enhet med én fagansvarlig for hver enhet, og disse er organisert under rektor. Rollen som faglig leder medfører blant annet personalansvar for studielederne og medarbeidersamtaler med disse.

Studiene er organisert med en studieleder som er ansvarlig for den daglige driften. Det er en egen studieleder for nettstudiene. Studielederne jobber sammen med rektor og forskningsleder i studieutvalget.

Studieutvalget, som består av rektor, programansvarlige og studieledere, har ifølge søknaden delegert myndighet av høyskolestyret i faglige forhold, men i styrevedtektene fremgår det at styret skal fastsette studie- og fagplaner, herunder bestemmelser om obligatoriske kurs, praksis og vurderingsformer. Det fremgår av søknaden at Studieutvalget sammen med høyskolestyret vil ivareta høyskolens akkreditering av nye studier.

Stillingen som høyskolens forskningsleder ble etablert i 2012 da ledelsen og styret, med bakgrunn i at forskningsaktiviteten økte, ønsket en mer strukturert organisering av forskningen. Som en del av forskningsstrategien skulle det oppnevnes forskningsgrupeledere innen henholdsvis helse- og samfunnsfag, til å forestå den daglige driften av forskningen.

Det er etablert et forsknings- og utviklingsutvalg (FUU), som ledes av forskningsleder. FUU er et rådgivende organ som blant annet skal være pådriver for å fremme forskning og utvikling ved høyskolen, gi råd om organisering, behov og oppfølging av forskningsstrategier, bidra til høy kvalitet og synliggjøring av forskningen, innstille til fordeling av midler og legge til rette for internasjonalt og nasjonalt samarbeid.

Studieadministrative tjenester og informasjon til studentene

Studieadministrasjonen har åpent alle hverdager, og resepsjonen er bemannet med én til to studiekonsulenter. I tillegg har studieadministrasjonen to studierådgivere, som både arbeider med internasjonalisering og som veileder studenter som ønsker å fortsette studiene i utlandet. Til sammen består studieadministrasjonen av ni og et halvt årsverk.

Informasjon om studietilbudene gis i form av trykt materiale og via høyskolens internettsider. Høyskolen har i tillegg en Facebook-side med informasjon til potensielle søkere. Høyskolen har intranettet Qybele, som også fungerer som læringsplattform. Informasjon av faglig og administrativ art gis til studentene på Qybele. I tillegg har hvert studium to Facebook-grupper som høyskolen er ansvarlig for. Den ene gruppen er klassens side, hvor studentene kan komme i kontakt med hverandre, og den andre gruppen er en fagside, hvor studieledere, forelesere og studenter kan dele informasjon. Nettstudenter har også en egen Facebook-gruppe.

Studentene må undertegne en studiekontrakt, som skal dekke alle de lovpålagte momentene og de økonomiske forpliktelsene både høyskolen og studentene har. Studiekontrakten følger Forbrukerombudets «Veiledning for Privatskolers kontraktsvilkår», og kontrakten gjennomgås også muntlig med hver klasse ved studiestart. Det varsles i studiekontrakten om at studentene må bruke intranettet for å holde seg oppdatert og at de derfor må ha tilgang til en datamaskin for å kunne gjennomføre studiene.

Ressurser og fasiliteter

Bjørknes Høyskole har siden oppstarten vært samlokalisert med Lovisenberg diakonale høyskole (LDH) på Campus Lovisenberg. Campus Lovisenberg er nylig bygget om og ble ferdigstilt i løpet av sommeren 2013. De to institusjonene har inngått et samarbeid, som blant annet innbefatter at Bjørknes Høyskole leier kontorer og undervisningsfasiliteter av LDH, og at LDHs IT-avdeling også har driftsansvar for IT-infrastruktur ved Bjørknes Høyskole. I tillegg har studentene ved Bjørknes Høyskole tilgang til øvrige fasiliteter ved LDH, som bibliotek, kantine og datarom, på lik linje med studenter og ansatte ved LDH. Ifølge avtalen om bibliotekstjenester, gjelder dette ikke tilgang til LDHs lesesaler og grupperom. Undervisningslokalene består av to auditorier med plass til 108 og 140 personer, seks klasserom med varierende kapasitet (20–80 personer), fem grupperom (10–20 plasser), en MAC-lab, ett mørkerom, tre klinikkrom, lesesaler (inkludert en stille lesesal) og et stort fellesrom for studentene.

Skolens nettstudenter benytter seg av læringsplattformen på Qybele. Det finnes et digitalt klasserom for hvert emne, med tilgjengelige videofilmer, artikler, interaktive oppgaver og lydfiler, samt chattefunksjon. I tillegg har hver nettstudent sin egen kontaktlærer som følger dem opp i det daglige, og som er forpliktet til å svare på henvendelser fra studentene innen 48 timer.

Bjørknes Høyskole deler bibliotek med LDH, og biblioteket flytter inn i nye lokaler høsten 2013. Biblioteket har fem fagutdannede bibliotekarer fordelt på tre og et halvt årsverk. Biblioteket er tilknyttet Bibsys. Samlingen er på rundt 15 000 bind og 106 trykte tidsskrifter, og biblioteket har i tillegg tilgang til 2200 elektroniske tidsskrifter. Som nevnt ovenfor, har studentene ved Bjørknes Høyskole, ifølge institusjonens beskrivelse og ordlyden i avtalen, lik tilgang til biblioteket som studenter og ansatte ved Lovisenberg Diakonale Høyskole. Studentene ved Bjørknes Høyskole kan også bruke PRIOs og Nobelinstituttets biblioteker. Nettstudenter har samme tilgang til bibliotekstjenester som stedlige studenter, inkludert Helsebiblioteket, som er et offentlig finansiert nettsted som gir helsepersonell og studenter innen medisin og helsefag, gratis tilgang til sentrale kunnskapskilder. Studentene får informasjon fra LDH om biblioteket, bibliotekets tjenestetilbud og Bibsys ved studiestart. Opplæring ut over det, for eksempel i databasesøk, må avtales separat, eller skje via opplæringsmateriell på læringsplattformen Qybele. Institusjonen har kjøpt inn utstyr til bruk i undervisningen i helsefagene, og det ble etablert en egen studentklinikk høsten 2013 for studentene i ernæringsfysiologi.

Rutiner for oppretting av nye studier og revidering av etablerte studier

Høyskolestyret er ansvarlig for at studie- og emneplaner er i tråd med gjeldende lover og forskrifter, og styret skal sammen med studieutvalget ivareta en eventuell selvakkrediteringsrett. Den faglige driften er delegert til rektor, som igjen kan delegere ansvaret for å utvikle nye emner til studieleder, fagansvarlig eller programansvarlig. En studieplan legges frem for studieutvalget til uttalelse før den går videre til høyskolestyret for endelig godkjenning. Høyskolen vurderer og eventuelt reviderer planene for de eksisterende studiene hvert år.

Av «Retningslinjer for utvikling, etablering og revidering av studier ved Bjørknes Høyskole» fremgår det at arbeidet, både med nye studieplaner og med revidering av eksisterende, innebærer at:

- læringsutbyttet er definert og at det pedagogiske opplegget definerer disse
- arbeidslivsrelevans og relevans for videre studier er tydelige
- arbeidsomfanget er i tråd med ECTS

- vurderingsformene er egnede
- kobling til FoU er identifisert
- internasjonalisering er ivaretatt
- spesielle utfordringer ved etablering av nettbasert tilbud er ivaretatt
- studentdemokratiet er involvert

Det fremgår ikke av beskrivelsen hvordan høyskolen vil sikre et tilstrekkelig fagpersonell for å kunne gjennomføre et studium. Komiteen ba om at høyskolen gjorde rede for dette. I dokumentet «Hva mener Bjørknes Høyskole er tilstrekkelig fagpersonale for å gjennomføre et studieprogram» nevnes at det kreves færre forelesere på nettstudiet, at det må foretas en individuell vurdering for hvert enkelt program og ikke minst en kontinuerlig vurdering, avhengig av hva kvalitetssikringssystemet avdekker. Det konkluderes med at det ikke er noe entydig svar på hvor mange ansatte som er tilstrekkelig. I en skriftlig redegjørelse til komiteen i etterkant av hovedbesøket, viser Bjørknes hvordan de beregner kompetansebehovene for studiene (se s. 21 under kapittel 3.4.1).

Rutiner for å ivareta de ansattes kompetanseutvikling knyttet til primæroppgaver

Bjørknes Høyskole viser til medarbeidersamtalen som «den viktigste kilden til å identifisere behov for kompetanseutvikling ved høyskolen» (s. 27 i søknaden). Studielederne gjennomfører medarbeidersamtaler med ansatte i undervisnings- og forskerstillinger og melder ønsker om kompetanseutvikling videre til rektor. For ansatte som ønsker stillingsopprykk legger Bjørknes Høyskole til rette for en målrettet kompetanseheving, for eksempel fra høyskolelektor til førsteamanuensis, eller fra førsteamanuensis til professor.

Høyskolen har også utviklet sitt eget program i høyskolepedagogikk, som startet opp i vårsemesteret 2013. Programmet skal oppfylle kravet til praktisk-pedagogisk utdanning for fagansatte ved høyskolen, men gir ingen formell kompetanse i form av studiepoeng. Høyskolen har også et opplegg for kollegaveiledning.

I søknaden blir det gjort rede for at de ansatte oppfordres til, og at det legges til rette for, aktiv nettverksbygging og deltagelse på fagkonferanser. De som i søknaden omtales som vitenskapelig ansatte, deltar på internasjonale vitenskapelige konferanser, mens den øvrige fagstaben deltar på konferanser og møter hvor fagutvikling står på agendaen. Møter i studieutvalget, hvor det foregår erfaringsutveksling og diskusjoner, trekkes frem som et viktig forum for kompetanseheving i vid forstand.

Tilrettelegging for studentdemokrati og studenters deltagelse i beslutningsprosesser

Studentene er representert i høyskolens styre, klagenemnd og læringsmiljø- og samarbeidsutvalg. Studentenes egne demokratiske organer er klasseråd og studentråd. Klasserådet består av alle studenter i en klasse, og klassen velger to tillitsvalgte som møter i studentrådet. Klasserådet møtes hvert kvartal eller oftere. For nettstudentene er det vanskelig å gjennomføre klasseråd, og kun én person har stilt som tillitsvalgt. Studentrådet består av alle studenttillitsvalgte og har et eget styre på fem personer. Styrets leder er representert i høyskolestyret.

3.2.2 Vurdering

Institusjonens organisering

Under institusjonsbesøket fikk komiteen erfare at Bjørknes Høyskole er en liten organisasjon, der ansatte ofte har mer enn én rolle i organisasjonsstrukturen. Mange av dem som komiteen møtte, dukket opp i nye roller under andre intervjuer. Det ble poengtert at strukturen tar høyde for vekst, slik at det ikke skal være behov for å etablere flere funksjoner ved en eventuell vekst. Det er lagt inn en funksjon i organisasjonskartet som programansvarlig, som i linjestrukturen ligger mellom studieleder og helsefaglig/samfunnsfaglig leder, men funksjonen er ikke i bruk.

Rektor var også faglig leder for samfunnsfag, og høyskolens forskningsleder, som er ansatt i 40 prosent stilling, er faglig leder for helsefag. I forbindelse med institusjonsbesøket fremkom det at rektor og forskningsleder også hadde rollen som forskningsgruppelidere.²

Under intervjuene ble det fremholdt at studieutvalget hadde mandat til å gi råd til styret, og ikke hadde delegert myndighet fra styret. Studieutvalget viste seg å være en viktig arena for å koordinere den daglige driften ved høyskolen. Komiteen fikk inntrykk av at studieutvalget fungerer godt, og at det er en viktig arena for erfarings- og kompetanseutveksling – særlig mellom nettstudier og studier på campus. Det kan likevel være hensiktsmessig å skille mellom funksjonen som studieutvalg og funksjonen som faglig ledergruppe. Et studieutvalg som er delegert myndighet i faglige saker, anses som et kollegialt organ, og må derfor ha studentrepresentasjon.

Komiteen hadde ikke møte med høyskolens FUU-utvalg, som er beskrevet som et rådgivende organ. Det fremgår av forskningsstrategien fra 2013 at det skulle oppnevnes forskningsgruppelidere for henholdsvis helse- og samfunnsfag, som skulle ha ansvar for den daglige driften innen sine fagområder. Komiteen valgte å ha møte med disse for å få belyst det konkrete arbeidet med å utvikle forskningen innen de to fagområdene. Betegnelsen forskningsgruppelider assosieres med en som har ansvar for faglig prioritering, rekruttering og strategisk utvikling innenfor sin forskergruppe. Intervjuet med disse personene tilførte ikke komiteen ny kunnskap om utviklingen av forskningsvirksomheten ved de to fagområdene. Etter komiteens vurdering er det hensiktsmessig å ha en struktur med en forskningsgruppelider for hvert av høyskolens fagområder, men komiteen oppfattet ikke den ordningen som høyskolen har i dag som reelle forskningsgruppeliderfunksjoner. Komiteen kunne ikke se at det er noen som har et faglig pådriveransvar innen samfunnsfagene, og for helsefag er denne rollen lagt til en person som i 40 prosent stilling innehar flere sentrale roller ved Bjørknes Høyskole.

Ansvar for formidling er lagt til den enkelte ansatte i undervisnings- og forskerstilling, som oppfordres til å bidra i dette viktige samfunnsoppdraget. Ut fra det komiteen har blitt forelagt av eksempler på formidlingsvirksomhet ved høyskolen, synes det som om det fungerer hensiktsmessig.

Konklusjon:

Komiteen mener at Bjørknes Høyskole oppfyller dette kriteriet. Høyskolen har en organisering som støtter godt opp om utdanningsvirksomheten, men trenger å utvikle en organisering som støtter opp om forskningsvirksomheten innenfor de to fagområdene.

---

² Rektor sluttet i sin stilling ved Bjørknes 01.01. 2014 og forskningsleder fungerer som rektor frem til stillingen er besatt

Bjørknes Høyskole bør:

- få på plass en organisering av forskningen som er i tråd med det som er nedfelt i høyskolens forskningsstrategi

Studieadministrative tjenester og informasjon til studentene

Gjennom søknaden har komiteen fått inntrykk av at høyskolen har gode administrative tjenester og gode rutiner for informasjon til studentene, og møter med studenter og ansatte bekrefter dette inntrykket. Studentene beskrev studieadministrasjonen som svært imøtekommende og serviceinnstilt, de får all den informasjonen de trenger, og de får den raskt. Dette gjelder både for stedlige studenter og for nettstudenter.

Konklusjon:

Komiteen mener at Bjørknes Høyskole oppfyller kriteriet om å ha tilfredsstillende studieadministrative tjenester og informasjon til studentene.

Ressurser og fasiliteter

Komiteens vurdering er at lokalene generelt sett er tilfredsstillende. Lesesalskapasiteten ser ut til å være god, datalab-er og øvrig infrastruktur likeså. Høyskolen har en egen klinikk for ernæring, og på besøkstidspunktet var de i gang med å etablere kjøkken.

Intervjuene med studenter bekreftet at Qybele fungerer som læringsplattform, også for nettstudenter, og at de har tilgang til videoer, kurs og oppgaver. I tillegg til at hver nettstudent har en kontaktperson som skal svare på henvendelser innen 48 timer, har de også kontakt med faglig veileder underveis. Ut over det, har de en annen kontaktperson som tar seg av mer praktiske spørsmål, for eksempel knyttet til eksamen. Nettstudentene har fagchatter to timer i uken, og også her får de raske svar. Høyskolen arrangerer samlinger på campus for nettstudentene underveis i studieløpet. Komiteen fikk inntrykk av at de stedbaserte og de nettbaserte studiene supplerer hverandre godt, og at læringsutbyttet er det samme ved begge. Nettstudentene har tilgang til de samme bibliotekressursene som stedlige studenter gjennom Qybele, og de har full tilgang til nyere forskningsartikler.

Når det gjelder biblioteket, merket komiteen seg at innholdet av stedlig, tilgjengelig litteratur var lite, og at mange ulike fagområder virket litt tilfeldig plassert. Til gjengjeld har Bjørknes Høyskole gode avtaler med for eksempel PRIO og Nobelinstituttet, og disse kan nok langt på vei kompensere for et lite bibliotek på campus. Disse avtalene er relevante for studentene ved freds- og konfliktstudiet, der alle studentene er campusstudenter. Disse studentene gav uttrykk for at de var svært fornøyd med bibliotekressursene på campus og med samarbeidet med PRIO og NUPI. Bjørknes Høyskole pleier å sette av en hel dag til opplæring i bruk av databasene og i Qybele, noe studentene setter stor pris på.

Konklusjon:

Komiteen mener at Bjørknes Høyskole oppfyller kriteriet om å ha tilfredsstillende ressurser og fasiliteter i form av lokaler, utstyr og bibliotek, og at disse skal være tilpasset primærvirksomheten og utgjøre et fullt forsvarlig arbeids- og læringsmiljø.

Rutiner for oppretting av nye studier og revidering av etablerte studier

Bjørknes Høyskole gjennomførte endringer i bachelorgradsstudiet i ernæringsfysiologi i løpet av perioden 2010–2013, og komiteen traff gruppen som hadde vært involvert i revideringen. De opplyste

at de hadde anvendt kvalitetssikringssystemet som et verktøy i prosessen, og at studentenes ønsker ble fanget opp gjennom studentevalueringene og formelle fora som studentene deltar i. Eksterne forventninger ble fanget opp gjennom faglige nettverk. Komiteen fikk inntrykk av at studieutvalget går aktivt inn i alle studier, og at medlemmene bidrar med sin kompetanse også i andre studier enn kun sine egne.

Etter komiteens vurdering har høyskolen vist at de har gjennomført gode prosesser for revidering av eksisterende studietilbud og opprettelse av nye, men de vedlagte retningslinjene er på et svært overordnet nivå og omtaler ikke konkret hvordan samspeilet mellom det enkelte fagmiljøet og studieutvalget formelt skal foregå. Etter komiteens mening er ikke retningslinjene tydelige nok, og det arbeidet høyskolen faktisk nedlegger i slike prosesser, er ikke nedfelt i rutinebeskrivelsene.

Bjørknes Høyskole har heller ikke vist at de har kompetanse til å vurdere behov for fagpersonale i de ulike studieprogrammene, slik det stilles krav om i NOKUTs veiledning til studietilsynsforskriftens § 7-3. Høyskolen har gjort rede for at det ikke er noe entydig svar på hvor mange ansatte som kreves. I studietilsynsforskriften settes det ingen krav til antall ansatte for å få et studium akkreditert, men til formalkompetanse (førstestillingskompetanse) og til at sentrale fagområder i studiet skal være dekket av personer med førstestillingskompetanse. Stipendiater skal heller ikke regnes med i 100 prosent stilling for å dekke kompetansebehovet i et studietilbud. Dersom Bjørknes Høyskole skal ha selvakkrediteringsfullmakt, kreves det at de selv kan gjøre vurderingen av om de fyller kravene til fagpersonale for de studiene de etablerer.

Høyskolen viser en praktisk kompetanse i å opprette nye studier, som er dokumentert ved at de har fått akkreditering for to bachelorgradsstudier, men denne praktiske kompetansen kommer ikke like godt til uttrykk gjennom skriftlige rutiner. Mangel på skriftlighet kan gjøre arbeidet med å opprette nye studier personavhengig, og dermed sårbart. Siden dette punktet retter søkelys mot det som Bjørknes Høyskole ønsker å bli, nemlig en institusjon med rett til selv å akkreditere studier på lavere grads nivå, er det svært viktig at institusjonens praksis er nedfelt i tydelige, skriftlige rutiner. I rutinene må det fremgå hvordan høyskolen sikrer at studiene fyller kravene til de ansattes kompetanse.

Konklusjon:

Komiteen konkluderer med at Bjørknes Høyskole ikke oppfyller kriteriet om å ha tilfredsstillende rutiner for oppretting av nye studier og revidering av etablerte studier.

Bjørknes Høyskole må:

- utvikle tydelige retningslinjer for revidering og etablering av studier

Rutiner for å ivareta de ansattes kompetanseutvikling knyttet til primær oppgaver

De ansatte som komiteen møtte, syntes å være innforstått med at medarbeidersamtalen er det viktigste verktøyet for å avdekke behovet for kompetanseutvikling, og mente at dette fungerte godt.

Tilrettelegging for stillingsopprykk gjennom å tilby å finansiere ansatte som tas opp til ph.d.-studier ved andre institusjoner, kan inngå som et tiltak. Stipendiatene som komiteen møtte, gav uttrykk for at de var svært fornøyde. Dette gjaldt tilgangen til ressurser, tilgangen til interne så vel som til eksterne veiledere ved en samarbeidsinstitusjon, miljøet ved Bjørknes Høyskole og fordelingen mellom forskning og undervisning. Flere opplevde situasjonen som nokså unik, og gav uttrykk for at de neppe ville ha fått så gode betingelser andre steder.

Under intervjuene kom det også klart frem at de fagansatte ble oppmuntret til å delta i relevante faglige konferanser og nettverk for å holde seg mest mulig faglig oppdatert. Lærerne som ble intervjuet, hadde alle deltatt i slike aktiviteter.

Konklusjon:

Komiteen konkluderer med at Bjørknes Høyskole oppfyller kriteriet om å ha tilfredsstillende rutiner for å ivareta de ansattes kompetanseutvikling.

Tilrettelegging for studentdemokrati og studenters deltagelse i beslutningsprosesser

Komiteen hadde møter med tillitsvalgte studenter på ulike nivåer. Det har tidligere vært noen utfordringer med å få studentdemokratiet til å fungere. Høyskolen tilbyr mange årsstudier, og det har derfor vært vanskelig å rekruttere studenter og å opprettholde en kontinuitet. Dette har endret seg, og studentene gav uttrykk for at flere nå engasjerer seg i studentdemokratiet, at de blir hørt og at de får gjennomslag. Det er imidlertid vanskeligere å rekruttere tillitsvalgte blant nettstudentene, noe både administrasjonen og studentrådet har tatt tak i.

Ved statlige utdanningsinstitusjoner er det nokså vanlig at leder og nestleder i studentparlamentene er lønnede verv, for å unngå at studenter taper penger på å engasjere seg i studentdemokratiet på institusjonsnivå. Ved private institusjoner som Bjørknes Høyskole, er frikjøp av studenter mindre vanlig, og komiteen har forståelse for at Bjørknes Høyskole er avhengig av skolepenger for å kunne opprettholde en forsvarlig drift. Samtidig er det en kjensgjerning at studentpolitiske verv er tidkrevende, og at det i en del tilfeller kan gå på bekostning av progresjonen i egne studier. Dette kan igjen gå på bekostning av mangfoldet i studentrepresentasjonen, siden økonomi kan bli en avgjørende faktor for om studentene kan engasjere seg i studentdemokratiet. For å sikre mangfold i studentdemokratiet, bør høyskolen derfor vurdere å la studenter med verv på institusjonsnivå få en form for kompensasjon.

Bjørknes Høyskole har studentmedvirkning i styret og utvalg som er tildelt beslutningsmyndighet. Komiteen vil likevel oppfordre Bjørknes Høyskole til å vurdere studentmedvirkning ut over minstenivået, for eksempel i studieutvalget og FoU-utvalget.

Konklusjon:

Komiteen konkluderer med at Bjørknes Høyskole oppfyller kriteriet om å legge til rette for studentdemokrati og studentenes deltagelse i beslutningsprosesser.

3.2.3 Konklusjon

Bjørknes Høyskole oppfyller ikke standarden om at institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten. Kriteriet om at institusjonen skal ha tilfredsstillende rutiner for oppretting av nye studier og revidering av etablerte studier er ikke oppfylt.

Bjørknes Høyskole må:

- utvikle tydelige retningslinjer for revidering og etablering av studier

Bjørknes Høyskole bør:

- skille mellom funksjonen som studieutvalg, og funksjonen som faglig ledergruppe. Dersom studieutvalget skal ha beslutningsmyndighet, anses det som et kollegialt organ som må ha studentrepresentasjon.
- få på plass en organisering av forskningen i tråd med det som er nedfelt i høyskolens forskningsstrategi
- vurdere tiltak som kan forbedre rekrutteringen til studentdemokratiet

3.3 Krav til forskning og faglig- eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet

Institusjonen skal ha forsknings- og faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet relatert til sine fagområder § 3-3 (1) c

Kriterier i studietilsynsforskriften (§ 3-3):

Institusjonens forskning og faglige eller kunstneriske utviklingsvirksomhet skal utføres i samspill med utdanningsvirksomheten.

Vitenskapelig produksjon skal være på nivå med sammenliknbare høyskoler.

Faglig- og kunstnerisk utviklingsvirksomhet skal være dokumentert.

3.3.1 Beskrivelse

Forskning og faglig utvikling i samspill med utdanningsvirksomheten

Forskning er ikke nevnt i de to strategiske planene høyskolen har utarbeidet, og høyskolen har utarbeidet en egen forskningsstrategi for perioden 2013–2018, som er en overordnet plan. Konkretiseringen av målene i forskningsstrategien vil nedfelles i en egen handlingsplan. Høyskolen har følgende visjon i forskningsstrategien:

«Ved Bjørknes Høyskole er forskning, utvikling og undervisning tett integrert og gjensidig kvalitetshevende. Høyskolen skal bidra med forskning på høyt nasjonalt og internasjonalt nivå, og bidra til betydningsfull ny viten i skolens sentrale fagområder. Forskningen gir viktig kompetanse og kvalitet i undervisningen. Utøvende forskning er også et premiss for å skape et godt læringsmiljø og en akademisk kultur som favner alle ansatte og studenter ved høyskolen».

Et av målene i forskningsstrategien er at 30 prosent av eget budsjett skal anvendes til forskning og utvikling. Eksterne midler kommer i tillegg. Forskningsmidlene fordeles av høyskolens ledelse, og FUU skal gi råd om fordelingen. Høyskolen ønsker å fokusere på forskning, noe som ifølge søknaden ikke betyr at alle ansatte i undervisnings- og forskerstillinger skal forske, men heller ha utvikling av studiene som hovedprioritet. «Det vil lønne seg å legge bedre til rette for forskning for et utvalg av de ansatte, ikke for alle» (s. 36 i søknaden).

Det fremgår blant annet av strategien at Bjørknes Høyskole skal satse strategisk på noen viktige forskningsfelt på områder der høyskolen har spesielle fortrinn, eller ønsker å etablere forskning, og at satsingsområder og forskerinitierte prosjekter skal utfylle hverandre. Det fremgår videre at Bjørknes Høyskole skal organisere forskningen, slik at alle som forsker har tydelig tilhørighet i et forskningsmiljø, fortrinnsvis i forskningsgrupper ledet av en forskningsgruppeleder.

Bjørknes Høyskole har to fagområder, helsefag og samfunnsfag. Innenfor helsefag har høyskolen studier i ernæring og helse, og innenfor samfunnsfag har de freds- og konfliktstudier og psykologi. Ifølge søknaden har høyskolen kommet lenger i å bygge opp FoU-virksomheten i helsefagene enn i samfunnsfagene. Innenfor helsefagene oppgir Bjørknes Høyskole at de har knyttet til seg flere forskere på et høyt nasjonalt nivå. Per 1. januar 2013 bestod forskningsmiljøet av to førsteamanuenser og to stipendiater. Ifølge søknaden har høyskolen et etablert forskningssamarbeid med Universitetet i Oslo og med Oslo Universitetssykehus. Dette samarbeidet består i at en stipendiat, finansiert av Bjørknes, er tatt opp på doktorgradsprogrammet ved UiO og at en annen stipendiat, også finansiert av Bjørknes, gjennomfører et prosjekt ved Oslo Universitetssykehus. I søknaden nevnes også et tredje samarbeid, med Folkehelseinstituttet, som består i at en førsteamanuensis ved Bjørknes Høyskole har vært stipendiat der.

I nåværende strategiperiode har Bjørknes Høyskole mål om å etablere en tydelig posisjon nasjonalt på forskningsområder som er relevante for flere av helsefagene, særlig innenfor metabolisme. For å nå dette målet vil høyskolen rekruttere to nye personer i professor II-stillinger og to nye stipendiater, delta i nasjonale nettverk i søknader til Norges forskningsråd, Helse Sør-Øst og EU, etablere et formelt forskningssamarbeid med et utenlandsk universitet, samt publisere jevnlig på nivå 2.

Når det gjelder FoU-virksomheten innenfor samfunnsfagene, er dette under oppbygning. Høyskolen har to førsteamanuenser og én professor II ved freds- og konfliktstudiet, mens de i psykologi har en førsteamanuensis i 40 prosent stilling som skal bidra til å bygge opp et forskningsmiljø fra grunnen. Bjørknes Høyskole har ikke hatt forskning knyttet til medier og kommunikasjon, men oppgir i søknaden at det er satt av 32 prosent FoU-andel, og at 20 prosent av de ansatte hadde førstestillingskompetanse. Siden Bjørknes har vedtatt å legge ned medier og kommunikasjon, har ikke komiteen sett nærmere på dette.

Bjørknes Høyskole har også et mål om å etablere et forskningsmiljø med en nasjonal profil i psykologi, samtidig som de planlegger et bachelorgradsstudium i faget. Av utviklingsprosjekter i samfunnsfagene, nevnes oppbygning av et bachelorgradsstudium i anvendt psykologi og revidering av bachelorgradsstudiet i fred og konflikt, med blant annet utvikling av nye emner.

Vitenskapelig produksjon skal være på nivå med sammenliknbare høyskoler

Bjørknes Høyskole er en privat utdanningsinstitusjon uten statsstøtte, og rapporterer derfor ikke til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH), men publikasjonene registreres i CRISTin. I søknaden har Bjørknes Høyskole tatt med resultater fra perioden 2009 til 2012. Forklaringen på at de ikke har noen publikasjonspoeng før i 2012, er at prosjektene i helsefag er basert på samarbeid, og at det derfor kan gå mellom ett og fire år fra et prosjekt starter til de første artiklene blir publisert. Av 7,01 publikasjonspoeng i 2012, er 5,7 poeng i samfunnsfag. Disse er fordelt på to publikasjoner på nivå 1 og med én forfatter, mens resten er fordelt på flere helsefaglige publikasjoner med flere forfattere. Høyskolen trekker frem at rundt halvparten av de helsefaglige artiklene fra 2012 er publisert i nivå 2-kanaler, men at flere forfattere gir mindre uttelling i antall publikasjonspoeng. Det trekkes også frem at fagstaben ikke har hatt tid til å forske på grunn av de omfattende revideringene av studieplanene.

Bjørknes Høyskole påpeker i søknaden at sammenlignende institusjoner, som LDH (akkreditert i 2010) og NITH (akkreditert i 2009), hadde en markant økning i publikasjonspoeng fra 2009 til 2011,

og at de selv ligger noe over LDH og noe under NITH i forhold til antall publikasjonspoeng disse institusjonene hadde på det tidspunktet de ble akkreditert.

Tabell 1 Publikasjonspoeng totalt og per faglig årsverk, 2009–2012

	Publikasjonspoeng totalt				Publikasjonspoeng per faglig årsverk			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Statlige høyskoler gjennomsnitt	74,9	76,3	82,1	95	0,3	0,3	0,3	0,4
Bjørknes Høyskole	0	0	0	7,01	0	0	0	0,27
NITH	14	14,7	13,1	11,6	1,8	0,9	0,6	0,5
Høgskolen i Narvik	51,8	46,1	39,6	48,1	0,5	0,4	0,3	0,4
Høgskolen i Ålesund	18,1	16,3	23,4	31,2	0,2	0,2	0,2	0,3
LDH	3,6	16,8	15,4	14,1	0,1	0,4	0,3	0,3
Høgskolen i Harstad	23,2	27,4	29,1	30,7	0,3	0,3	0,4	0,4
Gjennomsnitt referanseinstitusjoner	22,14	24,26	24,12	27,14	0,58	0,44	0,36	0,38

Kilder: Bjørknes Høyskole og NOKUT-portalen

Tabell 2 Publikasjonspoeng per førstestillingsårsverk, forfatterandel nivå 2 per førstestillingsårsverk og forfatterandel nivå 2, 2009–2012

	Publikasjonspoeng per førstestillingsårsverk				Forfatterandeler nivå 2 per førstestillingsårsverk				Forfatterandeler nivå 2			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Statlige høyskoler gjennomsnitt	0,9	0,8	0,9	0,9	0,1	0,1	0,1	0,1	10,5	10,5	11,6	11,6
Bjørknes Høyskole	0	0	0	0,81	0	0	0	0,04	0	0	0	0,33
NITH	3,2	2,5	1,6	7,3	0,1	0,4	0,2	0,6	1,8	26,2	12,1	9,7
Høgskolen i Narvik	1,2	1	0,7	0,9	0,1	0,1	0,1	0,1	13,6	6,6	8,9	8,3
Høgskolen i Ålesund	0,5	0,4	0,6	0,7	0,1	0,1	0	0,1	29,9	24,2	9,1	16,6
LDH	0,3	1,2	1,3	1,1	0	0,2	0,1	0,1	0	37,5	19,5	9,2
Høgskolen i Harstad	0,8	0,9	0,8	1	0,1	0	0,1	0	18,9	5,5	14,7	3,3
Gjennomsnitt referanseinstitusjoner	1,2	1,2	1	2,2	0,08	0,16	0,1	0,18	12,84	20	12,86	9,42

Kilder: Bjørknes Høyskole og NOKUT-portalen

Bjørknes Høyskole har også lagt frem en oversikt over publiseringer i 2013 og planlagte publiseringer for 2014. Oversikten viser at det vil bli publisert mest innen helsefag, og mindre innen samfunnsfag. Publikasjonene innen helsefag er i hovedsak artikler der ansatte ved Bjørknes er medforfattere. Innen samfunnsfag forventes det publisering både innen freds- og konfliktstudier og innen psykologi.

Faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet skal være dokumentert

For Bjørknes Høyskole har utviklingen av nye studier tatt mye av FoU-tiden til de ansatte, og høyskolen velger derfor å trekke frem utvikling av studier som eksempel på faglig utvikling. Det er også dokumentert at det er utgitt lærebøker og andre bøker publisert av ansatte ved Bjørknes.

Fire av de ansatte innenfor helsefagene står bak lærebokserien *Repeter!*, som utgis av Gyldendal Akademisk. I 2011 brukte en av førsteamanuensene innen freds- og konfliktstudier, som nå har sluttet, sin FoU-tid på å skrive boken *Radical Rhetoric – Moderate Behaviour: Perspection of Islam, Shari'a and the Radical Dimension in Urban Pakistan*.

Innenfor freds- og konfliktstudiene viser Bjørknes Høyskole til et godt nasjonalt etablert samarbeid med PRIO og med ILPI (International Law Policy Institute). Høyskolen har som mål å etablere en nasjonal profil innenfor freds- og konfliktstudier. For å nå målet vil Bjørknes Høyskole identifisere samarbeidspartnere nasjonalt og internasjonalt som det er hensiktsmessig å samarbeide med, søke aktuelle midler fra UD, NORAD, Fritt Ord med flere i samarbeid med sine nettverk, og jevnlig publisere forskning i anerkjente tidsskrifter. I søknaden nevnes også utviklingsprosjekter innenfor de ulike fagene: Bjørknes Høyskole tilbyr et valgfag i global ernæring i Tanzania, hvor studentene bor og studerer ved Tanga International Competence Centre. Undervisningspersonalet består både av ansatte ved Bjørknes Høyskole og av lokale krefter. Bjørknes Høyskole har også et samarbeid med The National Institute for Medical Research i Tanzania om et kurs i tropemedisin. Det går frem av søknaden at også Lovisenberg Diakonale Høyskole skal inn i dette samarbeidet, og det nevnes at de to institusjonene samarbeider om flere prosjekter. Ut fra tittel synes det som om en av publikasjonene som er nevnt i listen over publikasjoner for 2013 og 2014, er forankret i disse prosjektene.

3.3.2 Vurdering

Forskning og faglig utvikling i samspill med utdanningsvirksomheten

Betegnelsen på Bjørknes Høyskoles to fagområder, helsefag og samfunnsfag, favner bredt. Eksempelvis gir både «helse» og «samfunnsfag» navn til store fakulteter ved landets universiteter og høyskoler. Komiteen mener at høyskolen har valgt brede fagområder, mens studietilbudet er begrenset til noen få disipliner innenfor fagområdene.

Prosjektene innen fagområdet helse har pågått over flere år, og er innrettet mot spesielle satsingsområder innen ernæring. De som bidrar til forskningen, er tilknyttet eksterne forskningsmiljøer som også er eiere av prosjektene de deltar i, men slik at de fra Bjørknes Høyskole får registrert sin andel publikasjonspoeng under høyskolen. Stipendiatene tilbringer mesteparten av arbeidstiden sin utenfor Bjørknes, blant annet fordi de er avhengige av vitenskapelig utstyr og laboratorier. Fire faglig ansatte som har samarbeidet om en lærebok utgitt i 2012, er et eksempel på at det også pågår FoU-virksomhet som synes å være forankret ved høyskolen. Komiteens oppfatning er derfor at Bjørknes Høyskole har kommet lenger i oppbygningen av forskning innenfor helse og ernæring enn innenfor samfunnsfag.

Det er likevel innen fagområdet samfunnsfag høyskolen har produsert flest publikasjonspoeng i 2012. Uttellingen skyldes at en nyansatt førsteamanuensis innen freds- og konfliktstudier publiserte dette året. Den nyansatte erstattet den personen med førstestillingskompetanse som i 2011 publiserte en fagbok. Bokprosjektet involverte i liten grad resten av fagmiljøet, og høyskolen må nå bygge opp et forskningsmiljø rundt freds- og konfliktstudiet. Stipendiaten som er ansatt innen dette fagområdet, har sin arbeidsplass ved Bjørknes Høyskole, også når han forsker, og han poengterte under intervjuet at en del av jobben hans vil være å bidra til å bygge opp et forskningsmiljø. Komiteens vurdering er at høyskolen er på vei til å bygge opp et forskningsmiljø innen freds- og konfliktstudier, men at dette arbeidet er helt i startgropen. Innen psykologi kan det til nå ikke dokumenteres FoU.

I søknaden (s. 40) skriver Bjørknes Høyskole at forskningen kommer studentene til gode. Komiteens inntrykk er at studentene er godt kjent med forskningslitteratur, hvordan de skal søke i den og hvordan de skal relatere litteraturen til problemstillinger de møter senere i arbeidslivet. Studentene lærer å stille kritiske spørsmål, og de har en vitenskapelig tilnærming til kunnskap. Det kom også klart frem under intervjuene at studentene var godt kjent med forskningen ved høyskolen. Samtidig fikk komiteen

inntrykk av at det er stipendiatene som bærer mye av forskningen, noe som blir videre diskutert i punkt 3.4.

Komiteens vurdering er at Bjørknes Høyskole har godtgjort at de har forskning relatert til sine fagområder. Samtidig er det få ansatte som er involvert i denne forskningen, og det synes å være lite institusjonelt eierskap til forskningen. Av fem fast ansatte med førstestillingskompetanse (inkludert én professor) i ernæring og medisin, har kun to av dem sin hovedstilling ved institusjonen, og de deltar i prosjekter som eies av andre institusjoner. I tillegg er det ansatt to stipendiater i medisin, som også inngår i prosjekter som eies av andre institusjoner. Høyskolen er svært sårbar når noen av de som bærer forskningen slutter, fordi mesteparten av den forskerkompetansen som er bygget opp innen et fagområde, vil forsvinne. Institusjonen har ingen høyskolelektorer som er inne i et kvalifikasjonsprogram, og er derfor avhengig av å rekruttere forskere utenfra.

Konklusjon:

Komiteen konkluderer med at Bjørknes Høyskole har forskning- og utviklingsarbeid i samspill med utdanningene.

Bjørknes Høyskole bør:

- gjøre konkrete tiltak for å utvikle institusjonelt eierskap til forskningen ved de ulike fagområdene, slik det er skissert i forskningsstrategien

Vitenskapelig produksjon skal være på nivå med sammenliknbare høyskoler

Publikasjonspoeng er en måte å dokumentere vitenskapelig produksjon på. De tallene Bjørknes Høyskole selv har lagt frem som publikasjonspoeng, viser at de ligger langt under de institusjonene de har valgt å sammenligne seg med. Gjennomsnittet for referanseinstitusjonene er 27,14, mens Bjørknes Høyskole har oppnådd 7,01. Med 25,2 ansatte i undervisnings- og forskerstillinger, gir dette 0,27 publikasjonspoeng per ansatt. Gjennomsnittet for statlige høyskoler er 0,4, slik at publikasjonspoengene for Bjørknes Høyskole også er lavt i forhold til ansatte i undervisnings- og forskerstillinger i de statlige høyskolene.

I søkerveiledningen står det at en søknad om akkreditering som høyskole ofte er et resultat av at en høyskole har vært i oppbygningsfase og nå har nådd et visst akademisk nivå, som de selv anser som tilstrekkelig til å kunne forvalte en selvakkrediteringsrett. Så lenge de sakkyndige finner det godtgjort at høyskolen er kommet på et nivå som kan forventes å være stabilt, er det tilstrekkelig til å anse kriteriet for oppfylt.

Ettersom Bjørknes Høyskole bare har dokumenterte publikasjonspoeng fra ett enkelt år, kan ikke komiteen se at forskningsproduksjonen er et resultat av en oppbygningsfase. En økning fra 0 til 7 publikasjonspoeng er i stor grad et resultat av at det er ansatt personer med førstestillingskompetanse eller i stipendiatstillinger, som får registrert sin forskning ved Bjørknes Høyskole, og bare noen av poengene er resultatene av et prosjekt ved høyskolen innen helse, som har pågått over flere år.

Komiteen er ikke enig med Bjørknes Høyskole at det er relevant å sammenligne publikasjonspoeng som Lovisenberg diakonale høyskole hadde på akkrediteringspunktet, med det Bjørknes nå kan fremvise. Publiseringen ved LDH var forankret i ett fagmiljø, som systematisk utviklet FoU-kompetanse hos alle ansatte, og som kunne dokumentere at de ansatte deltok i forskningsliggende

prosjekter knyttet til høyskolens oppbygning innen fagområdet sykepleie. Produksjonen ble derfor vurdert til å være på nivå med de sykepleierhøyskolene Lovisenberg diakonale høyskole sammenlignet seg med. Publiseringen som Bjørknes nå kan vise til, er ikke på tilsvarende måte et resultat av en systematisk oppbygning av FoU-kompetanse i fagmiljøene og som løfter hele fagmiljøet til et høyere akademisk nivå. I tillegg må det nevnes at det har skjedd en betydelig økning i publisering fra 2010 til 2012 generelt. Tabellen viser at gjennomsnittlig publikasjonspoeng totalt for statlige høyskoler har økt fra 76,3 i 2010 til 95 i 2012. For referanseinstitusjonene er økningen fra 24,26 i 2010 til 30,7 i 2012.

Bjørknes er en liten høyskole, og det kan derfor ikke forventes at høyskolen skal produsere like mange publikasjonspoeng som de referanseinstitusjonene de har valgt å sammenligne seg med, i og med at alle har flere ansatte enn Bjørknes. Publikasjonspoeng per faglig årsverk bør imidlertid minst ligge på nivå med sammenlignbare institusjoner. Forskningen bæres av et fåtall personer ved Bjørknes. Ettersom ikke alle skal forske, må de med førstestillingskompetanse produsere mer enn gjennomsnittet for å oppnå et gjennomsnitt per ansatt som er på nivå med sammenlignbare institusjoner.

Komiteen anerkjenner at Bjørknes Høyskole har valgt en annen strategi enn andre høyskoler som har oppnådd institusjonsakkreditering, men dersom ett års publisering skulle indikere at en høyskole nærmer seg nivået for sammenlignbare høyskoler, måtte det etter komiteens vurdering være betydelig høyere enn 0,27 per ansatt. Listen de har lagt frem, viser at de er på vei, men den kan ikke godtgjøre at Bjørknes har en vitenskapelig produksjon på nivå med sammenlignbare institusjoner.

Konklusjon:

Komiteen konkluderer med at Bjørknes Høyskole ikke oppfyller kriteriet om at vitenskapelig produksjon skal være på nivå med sammenlignbare høyskoler.

Faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet skal være dokumentert

Bjørknes Høyskole oppgir i søknaden at utvikling av studiene har tatt mye av FoU-tiden til de ansatte, og høyskolen viser til utvikling av studiene som eksempel på faglig utvikling. For studier som er unike for Bjørknes, kan arbeidet med å utvikle studieplanene for et nytt bachelorgradsstudium være nyskapende. Komiteen er likevel ikke enig i at utvikling av nye studier og læreplaner kan defineres som FoU-relatert utviklingsarbeid. Utvikling av eksisterende studier er en selvfølgelig del av driftsoppgavene ved en utdanningsinstitusjon, og bør være en like selvfølgelig del av en institusjons kvalitetssikringssystem. Komiteen viser til Universitets- og høyskolerådets rapport «Utdanning + FoU = Sant» (2010), hvor forfatterne forstår faglig utviklingsarbeid som «... forskningsliknende aktivitet, som kanskje ikke fullt ut svarer til forskningens krav om originalitet og metodisk tilnærming, men som likevel er egnet til å stimulere studentens kunnskap og kompetanse om forskningsprosessen» (s. 16–17), og stiller seg bak en slik forståelse. Det er også en slik forståelse av FoU-begrepet som ligger til grunn for at sykepleierhøyskoler har fått akkreditering på grunnlag av dokumentert faglig utviklingsarbeid innenfor sykepleie.

Komiteen anerkjenner lærebøker og andre fagbøker som dokumentasjon på faglig utviklingsarbeid. Ut over dette har ikke utviklingsarbeidet som Bjørknes Høyskole har dokumentert, noen betydning for akkrediteringen.

Konklusjon:

Komiteens konklusjon er at høyskolen kan dokumentere faglig utviklingsarbeid, men dette er ikke tilstrekkelig til å kompensere for manglende forskningsproduksjon i form av publikasjonspoeng.

3.3.3 Konklusjon

Bjørknes Høyskole oppfyller ikke alle kriteriene i § 3-2 i studietilsynsforskriften, og dermed ikke standarden om at institusjonen skal ha forsknings- og faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet relatert til sine fagområder. Kriteriet om at vitenskapelig produksjon skal være på nivå med sammenlignbare høyskoler er ikke oppfylt.

Bjørknes Høyskole må:

- dokumentere vitenskapelig produksjon på nivå med sammenlignbare institusjoner

3.4 Krav til ansatte i undervisnings- og forskerstillinger

Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstilling på sentrale fagområder som inngår i studiene § 3-3 (1) d

Kriterium i studietilsynsforskriften (§ 3-4):

Det skal være tilstrekkelig antall ansatte til å dekke undervisnings-, forsknings- og utviklingsoppgaver i høyskolens fagområder. De ansatte skal ha en relevant kompetanseprofil.

3.4.1 Beskrivelse

I søknaden presenteres tallene for 2011 og 2012. Bjørknes Høyskole mener selv at størrelsen på den faglige staben er tilstrekkelig, og oppgir til sammenligning at NITH, hvor ansatte i undervisnings- og forskerstillinger utgjør 23 årsverk, dekker hele ni bachelorgradsstudier og to mastergradsstudier, mens Bjørknes Høyskole med sine 25,2 årsverk, kun dekker to bachelorgradsstudier og tre årsstudier (pluss to årsstudier som inngår i bachelorgradsstudier).

Tabell 3 Faglige årsverk, andel fast ansatte og årsverk i rekrutteringsstillinger, 2011 og 2012

	Faglige årsverk*		Andel fast ansatte**		Årsverk i rekrutteringsstillinger***	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Statlige høyskoler gjennomsnitt	236,4	253,6	84,6	85,6	23,5	25,2
Bjørknes Høyskole	22,35	25,2	77,4	74,2	2	2
NITH	23	23,3	100	91,3	7	6
Høgskolen i Narvik	121	110,6	80,4	88,1	15	14
Høgskolen i Ålesund	105,2	119,3	86,6	86,5	11	12,8
LDH	49	52,1	84,8	83,1	3,8	4,2
Høgskolen i Harstad	78,9	78,4	91	92,6	4	7
Gjennomsnitt referanseinstitusjoner	75,2	76,74	88,56	88,32	8,16	8,8

* Inkluderer stipendiater og postdoktorer.

** Inkluderer ikke stipendiater.

*** Inkluderer stipendiater og postdoktorer.

Kilder: Bjørknes Høyskole og NOKUT-portalen

Tabellen under viser at andelen ansatte med førstestillingskompetanse i 2012 var 29,9, og at gjennomsnittet for referanseinstitusjoner var 34,4. Gjennomsnittet for statlige høyskoler var 45,5 prosent. Det opplyses at i løpet av 2013 vil to høyskolelektorer innenfor samfunnsfagområdet gå over i stipendiatstillinger, og en førsteamanuensis innen helsefagområdet vil kvalifisere seg for professortittelen. I tillegg vil to stipendiater i medisin og idrett avlevere doktorgradsavhandlingene sine, og andelen ansatte med førstestillingskompetanse vil da kunne øke fra 29,9 til 37,9 prosent.

Tabell 4 Andel førstestillingskompetente og professorkompetente, 2011 og 2012

	Andel førstestillingskompetente*		Andel professorkompetente*	
	2011	2012	2011	2012
Statlige høyskoler gjennomsnitt	43,6	45,5	9,2	10,2
Bjørknes Høyskole	30,42	29,9	4,47	7,9
NITH	50	50 ³	6,2	9,2
Høgskolen i Narvik	53,9	53,2	13,1	13,7
Høgskolen i Ålesund	40,1	39,4	7,6	6,6
LDH	26,7	26,1	4,9	7,1
Høgskolen i Harstad	46,2	45,2	4,2	5,2
Gjennomsnitt referanseinstitusjoner	43,38	34,62	7,2	8,36

* Inkluderer ikke stipendiater i beregningsgrunnlaget.

Kilder: Bjørknes Høyskole og NOKUT-portalen

Ifølge Bjørknes Høyskoles egne beregninger i søknaden, ser andelen ansatte i hovedstillinger og ansatte med førstestillingskompetanse, samt FoU-andel, slik ut:

Tabell 5 Ansatte i hovedstillinger, andel førstestillingskompetente og FoU-andel

	Freds- og konfliktstudier	Medier og kommunikasjon	Psykologi	Ernæringsfysiologi, medisin og helse
Andel ansatte i hovedstilling	94 %	58 %	77 %	85 %
Andel Førstestillingskompetente	49 %	20 %	20 %	36 %
Andel FoU	32 %	32 %	50 %	41 %

Kilde: Bjørknes Høyskole

Bjørknes ble bedt om legge frem en oversikt over hvor mange fast ansatte i hovedstillinger som var knyttet til de ulike studiene, og over hvor mange av disse som har førstestillingskompetanse. I oversikten legger Bjørknes til grunn at det for et bachelorgradsstudium med 20 studenter trengs 5,1 årsverk, og at rundt ett årsverk av disse må dekkes opp av personer med førstestillingskompetanse. 2,6 årsverk må utgjøres av personer med førstestillingskompetanse. Det ble fremholdt at de som minstestandard for bachelorgradsstudier, baserer seg på dette regnestykket og fastslår at et bachelorgradsstudium skal ha to førsteamanuenser og to høyskolelektorer i 100 prosent fast stilling, og i tillegg bruke annet personale i stillingsbrøker som er mindre enn 0,5, samt timelærere. For de enkelte studiene ble det da fremlagt følgende regnestykke:

³ Bjørknes Høyskole skriver følgende i en fotnote i søknaden: «Her har det skjedd en rapporteringsfeil slik at tallet som kommer opp i Database for statistikk om høyere utdanning ikke stemmer. Rektor Bjørn Hansen ved NITH godkjente derfor at vi i mellomtiden bruker 2011-tall for denne indikatoren da tallene for de to årene er omtrentlig de samme.»

Freds- og konfliktstudiene

Ansatte i hovedstilling, 100 prosent:

- 2 førsteamanuenser
- 2 høyskolelektorer
- 1 høyskolelektor i stipendiatstilling

I tillegg er det en professor II i 20 prosent stilling, og en høyskolelektor i 10 prosent stilling. Våren 2014 skal det ansettes en professor II i 20 prosent stilling.

Psykologi

Ansatte i hovedstilling:

- 1 høyskolelektor (100 prosent)
- 1 (120 prosent stilling – med deltid forskning)
- 1 høyskolelektor i 50 prosent stilling

I tillegg er det en førsteamanuensis i 40 prosent stilling og en høyskolelektor i 10 prosent stilling, som også har 10 prosent stilling ved freds- og konfliktstudiet og ved ernæring og medisin.

Ernæring og medisin – stedlig og på nett

Ansatte i hovedstilling:

- 1 studieleder/stipendiat (120 prosent stilling)
- 2 førsteamanuenser (100 prosent)
- 1 studieleder/høyskolelektor (100 prosent)
- 3 høyskolelektorer (100 prosent)
- 1 stipendiat/høyskolelektor (100 prosent)
- 1 vitenskapelig assistent (100 prosent)
- 3 høyskolelektorer (50, 60 og 80 prosent)

Tallene inkluderer en førsteamanuensis og en høyskolelektor som ansettes fra 2014. I tillegg kommer professor/forskningsleder i 40 prosent stilling og to førsteamanuenser i 20 prosent stillinger.

3.4.2 Vurdering

Bjørknes Høyskole synes med vel 25 faglige årsverk å ha tilstrekkelig med ansatte til å forvalte dagens studieportefølje, herunder å oppdatere studieplanene. Både antall og andel fast ansatte er imidlertid betydelig lavere enn ved sammenlignbare institusjoner, og flere av de faste ansatte i nøkkelstillinger har sin hovedstilling utenfor Bjørknes. Sammenlignet med NITH som har ett fagområde, hvor alle er fast ansatte i hovedstillinger, og hvor også andelen med førstestillingskompetanse er 50 prosent, har Bjørknes et fagmiljø med lavere andel førstestillingskompetanse og andel fast ansatte, som skal dekke to brede fagområder.

Komiteen har merket seg at Bjørknes Høyskole i sin fremstilling av kompetanseprofilen i de ulike studietilbudene, inkluderer stipendiater 100 prosent. Ifølge NOKUTs veiledning til studietilsynsforskriften § 7-3, skal bare den tidsbruken som regnes medgått til undervisning, tas med.

Andelen med førstestillingskompetanse totalt ligger under gjennomsnittet for referanseinstitusjonene, og for noen av studietilbudene er kravene til studieakkreditering i studietilsynsforskriften knapt

oppfylt. Bare tre av de førstestillingskompetente har per 1. januar 2014 en stillingsprosent som er 50 prosent eller mer. Resten er i bistillinger ved høyskolen, og flere av disse ivaretar strategisk viktige funksjoner i tillegg til å bidra til forskning og undervisning.

Bjørknes Høyskole kan ikke vise til jevn vitenskapelig produksjon i form av publikasjonspoeng over tid, og kan heller ikke kompensere for dette med dokumentert forskningslignende FoU-arbeid. Etter komiteens vurdering kan det ikke forventes at en fagstab med tre faste førstestillingskompetente i hovedstilling, samt to stipendiater og fem førstestillingskompetente i bistilling, kan produsere tilstrekkelig med forskningsresultater i tillegg til andre oppgaver de har ved høyskolen. De fleste innehar, som tidligere påpekt, flere roller ved høyskolen.

Det er samtidig viktig at de med førstestillingskompetanse bidrar til å kvalitetssikre studier og emner. Selv om studentene er fornøyde med den undervisningen de får av ansatte som ikke har sin hovedstilling ved Bjørknes, kreves det et stabilt fagmiljø av tilstrekkelig størrelse og kompetanse for å vurdere at den faglige kvaliteten i emnene holder et faglig forsvarlig nivå.

3.4.3 Konklusjon

Bjørknes Høyskole oppfyller ikke kriteriet om at det skal være tilstrekkelig antall ansatte til å dekke undervisnings-, forsknings- og utviklingsoppgaver i høyskolens fagområder.

Bjørknes Høyskole må:

- dokumentere at høyskolen har førstestillingskompetanse utover minstekravene i studietilsynsforskriften, slik at høyskolen innenfor begge sine fagområder har tilstrekkelig antall ansatte i hovedstilling til både undervisning, forskning og utvikling av studieplaner

3.5 Krav til rekruttering, gjennomstrømming og kandidatproduksjon

Institusjonen skal ha akkreditering for minst ett studietilbud som gir selvstendig rett til å tildele lavere grad alene, og ha uteksaminert lavere grads kandidater i minst to år § 3-3 (1) e

Kriterium i studietilsynsforskriften (§ 3-5):

Institusjonen skal ha jevnlig opptak av studenter og tilfredsstillende gjennomstrømming og kandidatproduksjon.

3.5.1 Beskrivelse

Daværende Encefalon/Helsehøyskolen fikk akkreditering for et bachelorgradsstudium i ernæringsfysiologi i 2008, og Bjørknes Høyskole kjøpte institusjonen i 2010. Siden Encefalon/Helsehøyskolen, og senere Bjørknes Høyskole, har uteksaminert studenter uten opphold, oppfyller Bjørknes Høyskole kravet om at de må ha uteksaminert lavere grads kandidater i minimum to år.⁴

---

⁴ Høyskolen har ennå ikke uteksaminert studenter i freds- og konfliktstudier, siden akkrediteringen først ble gitt i 2011.

Tabell 6 Studentopptak 2009–2011

	2009	2010	2011
Statlige høyskoler gjennomsnitt	2257	2478	2427
Bjørknes Høyskole	526	733	712
NITH	509	402	337
Høgskolen i Narvik	500	608	647
Høgskolen i Ålesund	1048	1007	919
LDH	267	338	367
Høgskolen i Harstad	939	553	591
Gjennomsnitt referanseinstitusjoner	652,6	581,6	572,2

Kilder: Bjørknes Høyskole og NOKUT-portalen

Bjørknes høyskole har et større årlig opptak av studenter enn det referanseinstitusjonene har, men ligger noe under gjennomsnittet for studenter totalt.

Tabell 7 Studenter totalt (heltidsekvivalenter), 2011

	Studenter totalt
Statlige høyskoler gjennomsnitt	4138
Bjørknes (2011–12)	956
NITH	594
Høgskolen i Narvik	1163
Høgskolen i Ålesund	1873
LDH	796
Høgskolen i Harstad	1236
Gjennomsnitt referanseinstitusjoner	1100,5

Kilder: Bjørknes Høyskole og NOKUT-portalen

I årene 2009–2012 har høyskolen uteksaminert 217 studenter i ernæringsfysiologi. Av disse har 93 prosent gjennomført studiene på normert tid. Høyskolen oppgir følgende tall for studiepoengproduksjon for bachelorgradsstudiet i ernæringsfysiologi:

Tabell 8 Studiepoeng bachelor i ernæringsfysiologi

	Studiepoeng
2009	7280
2010	12770
2011	16100

Kilde: Bjørknes Høyskole

3.5.2 Vurdering

I søkerveiledningen blir søker bedt om å oppgi tall for 2012 i tabellene, men Bjørknes Høyskole har ikke oppgitt tall etter 2011. Det kom frem under intervjuene at det var dårlig søkning og rekruttering til helsefagene i 2012, men at freds- og konfliktstudiene fortsatt hadde gode søkertall.

Komiteens vurdering er at høyskolen gjennom kvalitetsrapporten viser at de har tilfredsstillende gjennomstrømning og kandidatproduksjon. De viser imidlertid ikke hvor mange studenter de har, men kun hvor mange de har tatt opp.

3.5.3 Konklusjon

Bjørknes Høyskole oppfyller standarden om å ha akkreditering for minst ett studietilbud som gir selvstendig rett til å tildele lavere grad alene, og ha uteksaminert lavere grads kandidater i minst to år.

3.6 Tilknytning til nasjonale og internasjonale nettverk

Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid § 3-3 (1) f

Kriterium i studietilsynsforskriften (§ 3-6):

Institusjonen skal delta aktivt i minst ett nasjonalt og ett internasjonalt samarbeid som har betydning for primærvirksomheten.

3.6.1 Beskrivelse

Bjørknes Høyskole beskriver et samarbeid med følgende nasjonale institusjoner:

Lovisenberg diakonale høyskole (LDH):

Bjørknes Høyskole innledet et samarbeid med LDH i 2001, og institusjonene er nå samlokalisert på Campus Lovisenberg. Institusjonene har inngått en samarbeidsavtale, som blant annet omfatter kurs i tropemedisin i Tanzania, utarbeidelse av studietilbud innen global helse og innen ernæring og helse. Høyskolene arrangerer ett til to forskningsseminarer sammen per semester, hvor ansatte presenterer sine forskningsprosjekter for hverandre.

Oslo Universitetssykehus (OUS) og Universitetet i Oslo (UiO):

Bjørknes Høyskole beskriver et samarbeid med disse som består i at en stipendiat er tatt opp på doktorgradsprogrammet ved UiO og tilknyttet sirkulasjonsfysiologisk laboratorium ved OUS. Vedkommende har blitt veiledet både av en ansatt ved UiO/OUS og en av lærerne ved Bjørknes Høyskole. Et annet samarbeid består i at en stipendiat og en vitenskapelig assistent gjennomfører et samarbeidsprosjekt ved Institutt for klinisk medisin/Institutt for eksperimentell medisinsk forskning, OUS/UiO. Bjørknes Høyskole starter også et tredje samarbeid med OUS i løpet av 2013, hvor en postdoktor, og etterhvert en stipendiat, vil gå inn i et forskningsprosjekt.

Folkehelseinstituttet (FHI):

Bjørknes Høyskole har et samarbeid med Folkehelseinstituttet, hvor en førsteamanuensis ved Bjørknes Høyskole tidligere har vært stipendiat.

Oslo politidistrikt:

Bjørknes Høyskole har inngått et faglig samarbeid med Oslo politidistrikt om ernæring, hvor ansatte fra høyskolen skal holde motivasjonsforedrag for en gruppe ansatte i politiet. I tillegg skal bachelorgradsstudenter ved Bjørknes Høyskole møte den samme gruppen ansatte når de er i praksis, og bidra med kostholdsveiledning og oppfølgingssamtaler.

Bjørknes Høyskole beskriver et samarbeid med følgende internasjonale institusjoner:

State University of Zanzibar:

Bjørknes Høyskole inngikk i 2012 et samarbeid med State University of Zanzibar (SUZA), hvor sistnevnte skal bistå Bjørknes Høyskole i forbindelse med den delen av freds- og konfliktstudiene som tilbys i Tanga i Tanzania. Avtalen innebærer også at Bjørknes Høyskole vil bistå SUZA med å lage et studieprogram innenfor freds- og konfliktstudier. International Law and Policy Institute (ILPI) er også med i samarbeidet.

Universitetet i Pécs, Ungarn (UPMS)

Bjørknes Høyskole har et samarbeid med Universitetet i Pécs om medisinske studier, og institusjonene arbeider med å etablere et mastergradsstudium i klinisk ernæringsfysiologi ved UPMS, som bygger på bachelorgradsstudiet ved Bjørknes Høyskole. I tillegg skal UPMS og Bjørknes Høyskole søke om midler fra EEA/Norway Grants til bilaterale forsknings- og utdanningsprosjekter. Den ungarske ambassaden i Norge har støttet opp om dette.

3.6.2 Vurdering

De samarbeidene som Bjørknes Høyskole har beskrevet og omtalt, er enten bilateralt samarbeid, eller et samarbeid som involverer tre parter. Samarbeidsavtalene har betydning for primærvirksomheten på ulike måter. Samlokaliseringen med Lovisenberg diakonale høgskole bidrar til et fysisk bedre læringsmiljø for studentene, og avtalene som Bjørknes og Lovisenberg har om kurs i tropemedisin og om felles presentasjoner av forskningsprosjekter, kan styrke det faglige utviklingsarbeidet. Avtalen med Oslo politidistrikt involverer ernæringsfysiologistudentenes praksisundervisning, mens samarbeidsavtalene med henholdsvis Oslo universitetssykehus og Universitetet i Oslo primært omfatter forskning og derfor er viktige for at Bjørknes Høyskole skal kunne ivareta forskningsvirksomheten. De internasjonale avtalene omhandler medisin, ernæring og freds- og konfliktstudier, som er kjernefagene ved Bjørknes Høyskole. Disse avtalene er primært viktige i FoU-sammenheng, og har i mindre grad direkte konsekvens for undervisningen for Bjørknes' egne studenter ved campus. Ut fra formuleringen i NOKUTs kriterium om at institusjonen skal delta aktivt i minst ett nasjonalt og ett internasjonalt samarbeid, vurderer komiteen det slik at Bjørknes Høyskole oppfyller kriteriet og standarden.

3.6.3 Konklusjon

Bjørknes Høyskole oppfyller standarden om at institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

4 Konklusjon

Komiteen har gjennomgått og vurdert Bjørknes Høyskoles søknad med vedlegg, samt supplerende materiale, og har gjennomført et to dagers institusjonsbesøk. Den har på dette grunnlaget utarbeidet denne rapporten. Materialet er vurdert ut fra forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere

utdanning (studietilsynsforskriften), kapittel 3, krav for akkreditering som høyskole, samt forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-3 (1).

Komiteen finner at Bjørknes Høyskole oppfyller standardene i departementets forskrift, og alle NOKUTs utfyllende kriterier, på følgende punkter:

§ 3-3 (1) a Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid samt formidling.

§ 3-3 (1) e Institusjonen skal ha akkreditering for minst ett studietilbud som gir rett til å tildele lavere grad alene, og ha uteksaminert lavere grads kandidater i minst to år.

§ 3-3 (1) f Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

Komiteen finner at Bjørknes Høyskole *ikke* oppfyller standardene i departementets forskrift, og alle NOKUTs utfyllende kriterier, på følgende punkter:

§ 3-3 (1) b Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.

Følgende utfyllende kriterium i NOKUTs tilsynsforskrift § 3-2, er ikke oppfylt:

Institusjonen skal

c) ha tilfredsstillende rutiner for oppretting av nye studier og revidering av etablerte studier

§ 3-3 (1) c Institusjonen skal ha forskning og faglig- eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet relatert til sine fagområder

Følgende utfyllende kriterium i NOKUTs tilsynsforskrift § 3-3, er ikke oppfylt:

Vitenskapelig produksjon skal være på nivå med sammenliknbare høyskoler.

§ 3-3 (1) d Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstillinger på sentrale fagområder som inngår i studiene

Følgende utfyllende kriterium i NOKUTs tilsynsforskrift § 3-4, er ikke oppfylt:

Det skal være tilstrekkelig antall ansatte til å dekke undervisnings-, forsknings- og utviklingsoppgavene i høyskolens fagområder. De ansatte skal ha en relevant kompetanseprofil.

Bjørknes Høyskole må:

- utvikle tydelige retningslinjer for revidering og etablering av studier
- dokumentere vitenskapelig produksjon på nivå med sammenliknbare institusjoner
- dokumentere at høyskolen har førstestillingskompetanse utover minstekravene i studietilsynsforskriften, slik at den innen begge sine fagområder har tilstrekkelig antall ansatte til både undervisning, forskning og utvikling av studieplaner

Bjørknes Høyskole bør:

- omformulere § 3 i vedtektene sine, slik at det fremgår av dem at forskning og faglig utviklingsarbeid også er en del av høyskolens primærvirksomhet

- sørge for at strategier for forskning og utdanning finnes i samme dokument
- få på plass en organisering av forskningen som er i tråd med det som er nedfelt i høyskolens forskningsstrategi
- skille mellom funksjonen som studieutvalg, og funksjonen som faglig ledergruppe. Dersom studieutvalget skal ha beslutningsmyndighet anses det som et kollegialt organ som må ha studentrepresentasjon
- vurdere tiltak som kan bedre rekrutteringen til studentdemokratiet
- gjøre konkrete tiltak for å utvikle institusjonelt eierskap til forskningen ved de ulike fagområdene, slik det er skissert i forskningsstrategien

5 Vedlegg

5.1 Klageadgang

Det er anledning til å klage på vedtak fattet av NOKUT etter forvaltningsloven § 28.

Forvaltningsloven gjelder ved behandling av saker etter forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler, med følgende unntak og presiseringer:

- Vedtak fattet etter §§ 2-2, 2-3, 3-1, 3-2, 3-4, 3-5, 5-1 og 5-3 i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning, regnes som enkeltvedtak etter forvaltningslovens § 2, første ledd, bokstav a.
- Bare den som et vedtak direkte gjelder, kan klage over vedtak fattet av NOKUT.
- NOKUTs faglige vurdering av de faktiske forhold i forbindelse med vedtak etter §§ 2-2, 2-3, 3-1, 3-2, 3-4, 3-5, 5-1 og 5-3 i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning kan **ikke** påklages.

I tråd med forvaltningsloven § 29 er klagefristen satt til 3 uker fra det tidspunktet orientering om vedtaket har kommet fram til institusjonen. Klagen sendes til det organ som har fattet vedtaket, NOKUT, i tråd med forvaltningsloven § 32.

5.2 Sakkyndig komité

Den sakkyndige komiteen har bestått av følgende personer:

- Halvor Austenå, fakultetsdirektør ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold (leder)
- Cecilia K. Hultberg, professor ved Kungliga Musikhögskolan i Stockholm
- Åsne Høgetveit, student ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet
- Bernt Gudmund Apeland, generalsekretær for UNICEF Norge

5.3 Program for den sakkyndige komiteens hovedbesøk ved institusjonen

25. november	
09.00–09.45	Møte med studenter
10.00–10.45	Møte med faglærere
11.00–11.30	Møte med stipendiater
11.30–12.45	Lunsj
12.45–13.30	Møte med styremedlemmer
13.45–14.45	Møte med FoU-ledere samfunnsfag og helsefag
15.15–16.00	Møte med involverte i revisjonen av ernæringsstudiet
16.15–17.00	Møte med studieledere
17.00–	Oppklarende spørsmål til ledelsen, omvisning og internt møte
26. november	
08.30–09.15	Møte med administrasjonen
09.30–10.00	Møte med LMSU
10.15–10.45	Møte med eksamensråd
11.00–11.45	Møte med studieutvalget
11.45–13.00	Lunsj og oppsummering

13.00–13.45	Intervju med ledelsen
13.45–16.00	Oppsummering for komiteen etter begge dager
Ca. 16.00	Tilbakemelding til ledelsen

5.4 NOKUTs bestemmelser for institusjonsakkreditering

Lovgrunnlag for institusjonsakkreditering:

- lov om universiteter og høyskoler 01.04. 2005
- forskrift om kvalitets sikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning 01.02. 2010 (Kunnskapsdepartementet)
- forskrift om tilsyn med utdanningsvirksomheten i høyere utdanning (tilsynsforskriften) fastsatt 27.01.2011 av NOKUT, revidert 28.02.2013

5.5 Den sakkyndige komiteens mandat

Opgaven for sakkyndig komité er med hjemmel i lovgrunnlaget for institusjonsakkreditering å:

- vurdere om Bjørknes Høyskole tilfredsstillende alle standarder og kriterier til akkreditering som høyskole
- begrunne sine vurderinger og gi en entydig konklusjon i en skriftlig rapport
- avgi rapport til NOKUT

5.6 Dokumentasjon fra Bjørknes Høyskole

Komiteens vurdering baseres på følgende materiale:

- institusjonens søknad med omfattende dokumentasjon gjennom vedlegg (46 nummererte vedlegg)
- tilleggsdokumenter
- komiteens erfaringer fra institusjonsbesøk

6 Appendiks: uttalelse fra institusjonen

NOKUT
Drammensveien 288
Postboks 578
1327 Lysaker

Oslo, den 20. mai 2014.

Bjørknes Høyskole – søknad om akkreditering som høyskole: Oversendelse av rapport fra sakkyndig komité.

Vi viser til rapport fra den sakkyndig komiteen som har vurdert vår søknad datert 24. juni 2013 om akkreditering som høyskole. Rapporten ble oversendt oss i brev datert 2. april 2014. Rapporten har blitt behandlet av styret ved Bjørknes Høyskole i møte 5. mai d.å.

Vi takker komiteen for en grundig og konstruktiv rapport, og NOKUT for en god prosess. Vi har kommentarer til følgende punkter der komiteen mener Bjørknes Høyskole ikke oppfyller kriteriene for å bli akkreditert høyskole:

3.2. Institusjonens organisering og infrastruktur

Komiteen fremholder under dette punktet at kriteriet om at institusjonen skal ha tilfredsstillende rutiner for oppretting av nye studier og revidering av etablerte studier, ikke er oppfylt (se pkt. 3.2.3 Konklusjon).

Riktignok fremhever komiteen at høyskolen har “vist at de har gjennomført gode prosesser for revidering av eksisterende studietilbud og opprettelse av nye”, men vi tar til orientering at komiteen mener at disse ikke er tydelige nok og at “det arbeidet høyskolen faktisk nedlegger i slike prosesser, er ikke nedfelt i rutinebeskrivelsene.” (se side 12 i rapporten)

Vi tar dette til etterretning, og styret ved Bjørknes Høyskole har bedt administrasjonen om at klarere og mer presise retningslinjer utarbeides og legges frem for styret september 2014.

3.3. Krav til forskning og faglig- eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet.

Komiteen konkluderer med at Bjørknes Høyskole ikke oppfyller alle kriteriene i §3-2 i studietilsynsforskriften, og påpeker at høyskolen må dokumentere vitenskapelig produksjon på nivå med sammenlignbare institusjoner (se pkt 3.3.3 Konklusjon).

I sammendraget (pkt. 2) hevder komiteen videre at høyskolens forskningsproduksjon har svak institusjonell forankring ved at den er knyttet tett til eksterne forskningsmiljøer.

Bjørknes Høyskole deler ikke dette synspunkt.

Det er riktig at mange prosjekter har en hovedbase i ekstern institusjon, men dette gjelder langt fra alle prosjektene. For eksempel er doktorgradsprosjektet til stipendiat innen freds- og konfliktstudier utarbeidet ved høyskolen med interne veiledere. Ekstern veileder kom inn i etterhånd. Tilsvarende gjelder for doktorgradsprosjektet i psykologi. Videre forsker begge førstemanuensene som jobber fulltid ved Freds- og konfliktstudier på temaer med basis fra høyskolen, ikke fra annen institusjon.

Bjørknes Høyskole AS
www.bjorkneshoyskole.no
Org.nr. 992 061 030

Campus Lovisenberg
Lovisenberggata 13, 0456 Oslo, Norway
Tel +47 23 23 38 20
Fax +47 23 23 38 21
info@bjorkneshoyskole.no

Innen medisin er tilknytning til Oslo Universitetssykehus (OUS) og Folkehelseinstituttet sterk. Men forskningen innen f.eks. mekanismer for regulering av cellulær kontraktilitet i hjertet er drevet fram av vår stipendiat som snart disputerer. Hans hovedveileder er fungerende rektor og leder for forskningen ved Bjørknes Høyskole. Dette prosjektet, som altså er utviklet av vår stipendiat, ble tildelt 3 millioner NOK i 3 år, totalt 9 millioner NOK, fra Norges forskningsråd (NFR) i desember 2013, på et tidspunkt etter at komiteén var på institusjonsbesøk. Formell søker var her Oslo Universitetssykehus idet Bjørknes Høyskole ikke er søknadsberettiget, men Principal Investigator er vår fungerende rektor og en helt sentral forsker i prosjektet er vår stipendiat. Det er disse to som blir veiledere for stipendiatene inn i dette NFR-prosjektet.

Videre er Bjørknes Høyskole initiativtaker og pådriver for et prosjektområde som søkes finansiert av Norway Grants via Ungarn. Initiativet kommer her ikke fra OUS eller Universitetet i Pecs (Ungarn), men fra Bjørknes. Det er også slik at Bjørknes Høyskole har tatt initiativ til og bidrar til et prosjekt med stipendiat fra Ungarn som gjør sin forskning i Oslo i samarbeid mellom OUS og Universitetet i Pecs. Dette har også resultert i co-tutelle avtale mellom Universitetet i Oslo og Pecs på institusjonsnivå, initiert av Bjørknes som dessverre ikke kan delta i doktorgradsutdanningen av vedkommende stipendiat idet vi ikke har doktorgradsstudier. Derimot er stipendiaten ansatt ved Bjørknes Høyskole. Det inngås i disse dager individuell avtale om co-tutelle for vedkommende stipendiat med vår fungerende rektor, forskningsdekan ved Universitetet i Pecs, og en overlege ved Rikshospitalet, som veiledere.

Vi er derfor av den oppfatning at forskningen ved høyskolen har en vesentlig og tilstrekkelig base ved Bjørknes Høyskole, selv om eksterne samarbeidspartnere selvsagt er svært viktige for f.eks. vår forskning innen medisinske fag.

Tilslutt: At en relativt liten høyskole som Bjørknes Høyskole har forskningssamarbeid med anerkjente forskningsmiljøer kan neppe sees som en svakhet og virke negativt, tvert imot. Nettopp ved å knytte seg til eksterne og brede forskningsmiljøer som f.eks. Folkehelseinstituttet og (OUS) blir forskningen ved høyskolen tilført kompetanse og integrert i et større forskningsmiljø, noe som gir forskningen ved Bjørknes Høyskole en bredere og sikrere base. Det ligger i vår strategi at forskningen skal bygge på samarbeidet med eksterne institusjoner, ikke erstattes av dette samarbeidet.

Bjørknes Høyskole er derfor uenig med komiteens vurdering på dette punktet.

Komiteen hevder videre under pkt. 2, 3.3.1 og 3.3.2 at blant annet volumet på forskningsproduksjon og stabilitet innen ulike fagområder ikke er tilfredsstillende.

Et miljø under oppbygging vil, fra det starter opp til det er på stabilt nivå med hensyn til produksjon av publikasjonspoeng, bruke flere år. Det tar tid fra man oppnår eller gir finansiering, til forskerne publiserer de vitenskapelige arbeidene.

Volumet innen helsefagene er godt, bygget opp over en periode på ca. 6 år. Det publiseres i kanal 2 med en frekvens som er høyere enn landsgjennomsnittet, publikasjonene er relevante for tematikken og flere forskere er involvert i produksjonen (publisert pr i dag har 4 forskere, og på det tidspunkt komiteén var på besøk var ytterligere 3 forskere aktive, men hadde ennå ikke publisert i regi av høyskolen).

Det framkommer i rapporten at det særlig var i de samfunnsvitenskapelige fagene komitéen savnet dokumentasjon på stabil forskningsproduksjon. Høyskolen er enig i at publikasjonsfrekvensen er lavere i fagene freds- og konfliktstudier, samt i psykologi. Men på den annen side er dette områder høyskolen har hatt faglig aktivitet i i en kortere periode, samt at psykologi kun er et årsstudium. Forskningen innen disse fagområdene er under oppbygging ved høyskolen, og dette ble dokumentert. Videre har utviklingsarbeidet innen disse områdene vært omfattende de siste par årene, noe som også ble dokumentert. Framover vil utviklingsarbeid utgjøre en mindre andel av FoU innen samfunnsfag, og forskning en større andel. Sammenholdt med den naturlige publikasjonsdelay fra oppstart av forskningen, mener vi at utviklingen innen de samfunnsvitenskapelige fagene er akseptabel.

Videre utgjør det et paradoks at den samme stabilitet innen forskning kreves innen alle fagområder, uavhengig av hvor lenge faget har vært etablert ved en undervisningsinstitusjon. Således vil vurderingen av stabilitet bli positiv dersom våre samfunnsvitenskapelige fag ble avvirket. Vi anser dette som underlig samt ikke å være rimelig å kreve i forhold til utviklingen av ulike fagområder på en høyskole.

Et annet moment som er svært viktig ved sammenligning med andre institusjoners publiseringsaktivitet, er sammensetningen av studier. F.eks. har statlige høyskoler både master- og ofte doktorgradsstudier med krav om betydelig større andel førstekompetente. Til tross for det, produserte Bjørknes Høyskole 0,27 publikasjonspoeng per ansatt, mot gjennomsnittlig 0,40 ved statlige høyskoler som bør kunne forutsettes å prestere en høyere produksjon. Selv om vi øker publiseringsfrekvens og -volum, er vi ikke enige i at nåværende produksjon må anses å være lavt, slik komitéen angir. Vi er en ung høyskole med økende aktivitet, og har som nevnt ikke master- eller doktorgradsstudier. Tallene må sees i lys av dette.

3.4. Krav til ansatte i undervisnings- og forskningsstillinger.

Komiteen konkluderer i pkt. 3.4.3 med at Bjørknes Høyskole ikke oppfyller kriteriet om at det skal være tilstrekkelig antall ansatte til å dekke undervisnings-, forsknings- og utviklingsoppgaver i høyskolens fagområder og fastslår at «Bjørknes Høyskole må dokumentere at høyskolen har førstestillingskompetanse utover minstekravene i studietilsynsforskriften.» I sammendraget (pkt. 2) heter det sågar at antall førstestillingskompetente innen alle fagområder må være "godt over" minstekravene.

Vi stiller oss undrende til denne forventningen, og savner hjemmel for en slik konklusjon. Komitéen har en forventning som nok går ut over det man med rimelighet kan kreve av en institusjon, også ved akkreditering av institusjonen, når de kun har års- og bachelorstudier.

Under pkt. 3.2.2 hevder også komiteen at "Bjørknes Høyskole har heller ikke vist at de har kompetanse til å vurdere behov for fagpersonale i de ulike studieprogrammene."

Dette er en formulering vi stiller oss undrende til. Faktum er at vi har søkt, opprettet og har drevet flere studier. Den sakkyndige komitéen har da også angitt at dekningsgraden med fagpersonale til undervisning er tilfredsstillende. Denne er da også i tråd med de krav NOKUT har satt når våre ulike studier er blitt akkreditert på vanlig måte.

Problemet og paradokset oppstår når så komiteen tydelig hevder at høyskolen må ha flere førstestillingskompetente enn forskriften angir. Vi er, dels med bakgrunn i det som er anført i avsnittene over, overrasket over denne konklusjonen og vi savner hjemmel for dette. Vi har, etter vår klare oppfatning, vist at vi evner å vurdere behovet for fagpersonale. Vi har ikke rigide regler for hvor stort behovet er, og det skyldes som anført at ulike studier og studiemetoder stiller ulike krav til omfanget av fagpersonale. Men, som det framgår, er vi av den oppfatning at våre vurderinger faktisk er relativt gode.

Konklusjon

Forøvrig tas rapporten til etterretning, og høyskolen har allerede eller vil implementere anbefalingene fra komiteen. Til tross for at vi stiller spørsmål ved enkelte av komiteens konklusjoner, har vi hatt stor nytte av prosessen og fått tilført gode innspill og tilrådninger vi vil følge opp.

Vi ber dog NOKUT vurdere de innsigelser vi har til komiteens konklusjoner mht. pkt. 3.3 og 3.4.

Med vennlig hilsen
BJØRKNES HØYSKOLE

Ivar Sjaastad
Fungerende rektor

Keeley Johansson
Adm. leder

7 Appendiks: tilleggskommentar fra sakkyndig komité

Sakkyndig komité for vurdering av søknad fra
Bjorknes Høyskole om akkreditering som høyskole
Halvor Austenå
Cecilia K. Hultberg
Åsne Høgetveit
Bernt Gudmund Apeland

NOKUT
Postboks 578
1327 Lysaker

Horten, 5. juni 2014

TILLEGGSKOMMENTAR FRA SAKKYNDIG KOMITÉ

Komiteen er bedt om å kommentere sin konklusjon under 3.4.3: Komiteen fastholder sin konklusjon, men ser at kravet til Bjorknes Høyskole er uheldig formulert. Komiteen mener at det bør kunne forventes at en høyskole som søker selvakkrediteringsrett har førstestillingskompetanse utover minstekravet til studier i studietilsynsforskriften, og det har Bjorknes per i dag. Komiteens begrunnelse for å konkludere med at Bjorknes ikke har tilstrekkelig antall førstestillingskompetente, er imidlertid at det etter komiteens vurdering er nødvendig med flere førstestillingskompetente i *hovedstilling* for å tilfredsstillende standardens krav innen to så brede fagområder som helse og samfunnsfag, og mener at kravet til Bjorknes under dette punktet burde vært formulert som følger:

Bjorknes Høyskole må dokumentere at høyskolen har tilstrekkelig antall førstestillingskompetente i hovedstilling i begge sine fagområder, slik at både undervisning, forskning og utvikling av studieplaner blir tilfredsstillende ivaretatt.

Med hilsen

Halvor Austenå (sign.)
komiteens leder

Kjersti Tokstad
komiteens sekretær